

Bruxelles, 28. veljače 2025.
(OR. en)

6646/25

**Međuinstitucijski predmet:
2025/0035(NLE)**

**RECH 71
ATO 7
COMPET 102**

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	28. veljače 2025.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2025) 60 final
Predmet:	Prijedlog UREDBE VIJEĆA o uspostavi Programa za istraživanja i osposobljavanje Europske zajednice za atomsku energiju za razdoblje 2026. – 2027. kojim se nadopunjuje Okvirni program za istraživanja i inovacije Obzor Europa te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (Euratom) 2021/765

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2025) 60 final.

Priloženo: COM(2025) 60 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 28.2.2025.
COM(2025) 60 final

2025/0035 (NLE)

Prijedlog

UREDBE VIJEĆA

o uspostavi Programa za istraživanja i osposobljavanje Europske zajednice za atomsku energiju za razdoblje 2026. – 2027. kojim se nadopunjuje Okvirni program za istraživanja i inovacije Obzor Europa te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (Euratom) 2021/765

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Ovim se prijedlogom programa Euratoma za istraživanja i osposobljavanje za razdoblje 2026. – 2027. („Program”) postojeći Program Euratoma za istraživanja i osposobljavanje za razdoblje 2021. – 2025. („program za razdoblje 2021. – 2025.”)¹ produljuje na preostale dvije godine² trenutnog višegodišnjeg financijskog okvira (VFO)³.

Predloženi program, iako zaseban, zadržava većinu obilježja svojeg prethodnika, uključujući ključne istraživačke aktivnosti⁴. Financijska omotnica Programa već je u trenutku donošenja VFO-a bila utvrđena u iznosu od 598 milijuna EUR (u tekućim cijenama). U prijedlogu se utvrđuju proračun za izravna i neizravna djelovanja, opći i posebni ciljevi te opisuju instrumenti potpore.

Komisija će nastojati provesti Program sa sljedećim prioritetima:

- istraživanja u području sigurnosti nastojat će osigurati: i. alate i smjernice za operatore nuklearnih elektrana i tijela nadležna za sigurnost za praćenje sigurnosti postojećih nuklearnih postrojenja; ii. znanje i iskustvo te rješenja koja će omogućiti da buduće nuklearne elektrane, uključujući male modularne reaktore, ispune sigurnosne zahtjeve; te iii. alate i metode pomoću kojih tijela nadležna za sigurnost mogu ispitati nova projektna rješenja i olakšati izdavanje dozvola. Financiranje istraživačkih projekata u tom području bit će vrlo selektivno jer će se većina proračuna za fisiju izdvojiti za sufinancirana partnerstva.
- Programom će se osigurati dodatna sredstva za sufinancirana europska partnerstva u istraživanju fisije (zaštita od zračenja, zbrinjavanje radioaktivnog otpada, nuklearni materijali) kako bi se osiguralo njihovo prilagođavanje rezultatima istraživanja i uključivanje novih dionika i svih država članica.
- Programom će se nastojati zadržati vodeći položaj EU-a u istraživanju fuzije pokretanjem suprogramiranog europskog partnerstva koje će okupiti dionike u javnom i privatnom sektoru kako bi se riješila uska grla u procesu projektiranja i izgradnje prve fuzijske elektrane.
- Programom će se nastaviti podupirati dugoročna djelovanja u području obrazovanja i osposobljavanja tako što će se studentima i istraživačima omogućiti mobilnost i pristup infrastrukturi, čime će se dionicima i korisnicima osigurati stabilnost i

---

¹ Uredba Vijeća (Euratom) 2021/765 od 10. svibnja 2021. o uspostavi Programa za istraživanja i osposobljavanje Europske zajednice za atomsku energiju za razdoblje 2021. – 2025. kojim se nadopunjuje Okvirni program za istraživanja i inovacije Obzor Europa te o stavljanju izvan snage Uredbe (Euratom) 2018/1563, SL L 167I, 12.5.2021., str. 81., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/765/oj>.

² Trajanje programa Euratoma kraće je od ostalih programa potrošnje na temelju UFEU-a jer se člankom 7. Ugovora o Euratomu njihovo trajanje ograničuje na pet godina.

³ Uredba Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027. (SL L 433I, 22.12.2020., str. 11., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj>).

⁴ One uključuju nuklearnu sigurnost, osiguranje, gospodarenje radioaktivnim otpadom, zaštitu od zračenja i razvoj energije fuzije.

predvidljivost. Naglasak će biti na većem međudjelovanju tih mjera, partnerstava te trenutačnih i novih projekata.

- Programom će se nastaviti financirati istraživanja za razvoj tehnika kojima se podupiru nuklearne zaštitne mjere, sigurnost i aktivnosti u neširenju nuklearnog oružja s obzirom na sve veću primjenu tehnologija nuklearne fisije u svijetu.

Ako se ne poduzmu nikakve mjere za nuklearna istraživanja na europskoj razini, vjerojatno je da će samo veće države članice moći i dalje provoditi nacionalne programe. Suradnja unutar Europe vjerojatno bi bila ograničena na te veće države članice i na bilateralne sporazume. Manje države članice mogle bi biti u svojevrsnoj znanstvenoj izolaciji pa bi kaskale u stručnom znanju. Program bi trebao obuhvatiti sve države članice i istraživačke napore te istodobno dopunjavati Okvirni program EU-a kojim se podupiru nenuklearna istraživanja.

Komisija je u skladu s pravnom osnovom⁵ započela s pripremama prijedloga savjetovanjem sa Znanstvenim i tehničkim odborom Euratoma (STC). STC je iznio mišljenje⁶ koje je Komisija uzela u obzir pri pripremi ovog prijedloga.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Programom će se nastaviti istraživačke aktivnosti iz prethodnog programa. Program je u skladu s Okvirnim programom za istraživanja i inovacije Obzor Europa⁷ u području nuklearnih istraživanja i dopunjuje ga. U okviru Programa primjenjuju se pravila programa Obzor Europa za sudjelovanje i širenje rezultata te se upotrebljavaju isti instrumenti, uključujući europska partnerstva⁸. Odredbe o sinergijama⁹ osiguravaju i da se ta dva programa međusobno nadopunjuju.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Budući da podupire napredna istraživanja i osigurava odgovarajuće uvjete za istraživanje i razvoj novih vještina, prijedlog je u skladu s politikama EU-a kojima se nastoji povećati konkurentnost EU-a.

Programom će se podupirati istraživačke inicijative u području nuklearne sigurnosti i strateška područja koja se podupiru u Aktu o industriji s nultom neto stopom emisija¹⁰. Podupirat će i sigurnosne inicijative nedavno uspostavljenog Europskog industrijskog saveza za male modularne reaktore.

---

⁵ Vidjeti i „Pravna osnova” i „Odabir instrumenta” u odjeljku 2.

⁶ *Prioriteti za europska nuklearna istraživanja i stručno osposobljavanje: Mišljenje STC-a* (STC(2023) 16 FINAL, 20.10.2023.). https://research-and-innovation.ec.europa.eu/document/download/8908a4d4-ad88-465f-9c9b-bbbf0e7174cc_en?filename=priorities-for%20european-nuclear-research.pdf

⁷ Uredba (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa, o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1290/2013 i (EU) br. 1291/2013 (SL L 170, 12.5.2021., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>).

⁸ Vidjeti članak 6. stavak 3. i članke 7. i 9. ovog prijedloga te članak 10. i Prilog III. Uredbi (EU) 2021/695.

⁹ Vidjeti članak 10. stavak 2. ovog prijedloga i članak 15. Uredbe (EU) 2021/695.

¹⁰ Uredba (EU) 2024/1735 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o uspostavi okvira mjera za jačanje europskog ekosustava za proizvodnju tehnologija s nultom neto stopom emisija i izmjeni Uredbe (EU) 2018/1724 (SL L, 2024/1735, 28.6.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj>).

Programom će se doprinijeti provedbi poglavlja 7. o nuklearnim zaštitnim mjerama Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju¹¹ (dalje u tekstu „Ugovor”). Podupiranjem istraživanja u području nuklearne sigurnosti Program će pridonijeti i sigurnosnim planovima i strategijama EU-a.

Istraživanjem koje se financira iz Programa poduprijet će se provedba direktiva Euratoma o sigurnosti nuklearnih postrojenja¹², sigurnom gospodarenju istrošenim gorivom i radioaktivnim otpadom¹³ te zaštiti od zračenja¹⁴.

Programom će se ujedno nastaviti podupirati provedba Europskog instrumenta za međunarodnu suradnju u području nuklearne sigurnosti¹⁵ te nuklearnih i radioloških aspekata Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju¹⁶.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

U Ugovoru se navodi da je Komisija odgovorna za promicanje i olakšavanje nuklearnih istraživanja u državama članicama te za njihovo upotpunjivanje provođenjem programa Zajednice za istraživanje i osposobljavanje (članak 4.). Taj program donosi Vijeće, odlučujući jednoglasno na prijedlog Komisije (članak 7.).

U skladu s Ugovorom nije provedeno savjetovanje s Europskim parlamentom, ali je u prošlosti predsjedatelj rotirajućeg predsjedanja Vijećem pozvao Parlament da iznese primjedbe o predloženim uredbama kojima se uspostavljaju programi Euratoma. Europski gospodarski i socijalni odbor bit će obaviješten u skladu s pravnom osnovom (članak 7.).

• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

Program pomaže državama članicama neovisno o njihovoj odluci da proizvode ili troše nuklearnu energiju fisije da surađuju u razvoju mogućnosti koje nude nuklearna znanost i u smanjenju rizika od različitih primjena ionizirajućeg zračenja.

---

¹¹ Upućivanja na Ugovor odnose se na pročišćenu verziju. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:02016A/TXT-20240901>

¹² Direktiva Vijeća 2009/71/Euratom od 25. lipnja 2009. o uspostavi okvira Zajednice za nuklearnu sigurnost nuklearnih postrojenja (SL L 172, 2.7.2009., str. 18., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/71/oj>).

¹³ Direktiva Vijeća 2011/70/Euratom od 19. srpnja 2011. o uspostavi okvira Zajednice za odgovorno i sigurno gospodarenje istrošenim gorivom i radioaktivnim otpadom (SL L 199, 2.8.2011., str. 48., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/70/oj>).

¹⁴ Direktiva Vijeća 2013/59/Euratom od 5. prosinca 2013. o osnovnim sigurnosnim standardima za zaštitu od opasnosti koje potječu od izloženosti ionizirajućem zračenju i o stavljanju izvan snage direktiva 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom i 2003/122/Euratom (SL L 13, 17.1.2014., str. 1.).

¹⁵ Uredba Vijeća (Euratom) 2021/948 od 27. svibnja 2021. o uspostavi Europskog instrumenta za međunarodnu suradnju u području nuklearne sigurnosti kojim se dopunjuje Instrument za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa na temelju Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju te o stavljanju izvan snage Uredbe (Euratom) br. 237/2014 (SL L 209, 14.6.2021., str. 79., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2021/948/oj>).

¹⁶ Uredba (EU) 2021/947 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. lipnja 2021. o uspostavi Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa, izmjeni i stavljanju izvan snage Odluke br. 466/2014/EU Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2017/1601 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 480/2009 (SL L 209, 14.6.2021., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj>).

Uz 12 država članica koje raspolažu nuklearnim elektranama u okviru svojih nacionalnih kombinacija izvora energije, za Program su zainteresirane i druge države članice koje koriste reaktore u istraživačke svrhe ili za proizvodnju radioizotopa. Za Program su zapravo zainteresirane sve države članice EU-a koje upotrebljavaju radioizotope u medicinske svrhe. Sve države članice imat će koristi od razvoja i širenja kompetencija u području nuklearne sigurnosti i sigurnog zbrinjavanja radioaktivnog otpada.

Razvoj energije fuzije, koji zahtijeva opsežan istraživački rad, u interesu je svih država članica EU-a. Uostalom, sve države članice upotrebljavaju ili imaju koristi od zračenja u medicini, industriji, poljoprivredi, zaštiti okoliša i području sigurnosti. Usklađeni standardi utvrđeni u različitim direktivama Euratoma jasno ističu nužnost jedinstvenog pristupa tehničkim pitanjima i osposobljavanju na razini EU-a.

Nuklearna sigurnost u nadležnosti je država članica. Međutim, kako bi se ojačala izgradnja kapaciteta na razini EU-a i na nacionalnoj razini, izravnim mjerama Programa pomaže se u rješavanju nekih od sigurnosnih problema s kojima se suočava EU i globalnih dimenzija tih problema u području ublažavanja rizika od kemijskih, bioloških, radioloških i nuklearnih prijetnji, otkrivanja nuklearnog i radiološkog materijala te forenzičke analize, uz odgovarajuće osposobljavanje. Zaštitne mjere u isključivoj su nadležnosti Zajednice Euratoma, a kontinuirana tehnička potpora, istraživanje i razvoj u tom području putem izravnih djelovanja presudni su za održavanje učinkovitosti i djelotvornosti sustava zaštitnih mjera Euratoma.

- **Proporcionalnost**

Programom se predviđaju mjere za potporu istraživačima i koordinaciju istraživačkih aktivnosti država članica radi izbjegavanja udvostručavanja, zadržavanja kritične mase u najvažnijim područjima i osiguravanja optimalnog iskorištavanja javnih sredstava. Takve mjere mogu potaknuti dodatna javna i privatna ulaganja u istraživanje i inovacije. Potrebna su i za potporu oblikovanju politika i ostvarivanju ciljeva utvrđenih politikama EU-a. Predloženim mjerama ne prelazi se ono što je nužno za ostvarivanje ciljeva zajednice.

- **Odabir instrumenta**

Program će se provoditi na temelju uredbe Vijeća, kako je određeno za prethodni program. Time se korisnicima određuju prava i obveze koje su u potpunosti obvezujuće i izravno se primjenjuju u svim državama članicama EU-a i zemljama pridruženima Programu. To je u skladu i s načinom na koji se uspostavljaju drugi programi potrošnje EU-a.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- ***Ex post* evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Ovaj se prijedlog temelji na *ex post* evaluaciji¹⁷ programa Euratoma za istraživanje i osposobljavanje za razdoblje 2014. – 2020.¹⁸ i međuevaluaciji¹⁹ programa za razdoblje 2021. – 2025.

---

¹⁷ Izvješće Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: *Ex post* evaluacija programa Euratoma za istraživanja i osposobljavanje za razdoblje 2014. – 2020. (COM(2024) 549 final, 28.11.2024.).

U *ex post* evaluaciji zaključeno je da je Program za razdoblje 2014. – 2020. znatno pridonio nuklearnoj sigurnosti, osiguranju i zaštiti od zračenja i tako omogućio Europi da u tim područjima ispunjava najviše standarde. Program za razdoblje 2014. – 2020. pridonio je i dugoročnoj dekarbonizaciji energetskeg sustava EU-a: (i) osiguravanjem skupa znanja i rješenja za dugoročno funkcioniranje postojećih nuklearnih elektrana; (ii) unaprjeđivanjem znanja i tehnologije potrebnih za razvoj energije fuzije; i (iii) oblikovanje sigurnosnih postupaka za napredne nuklearne sustave. Zahvaljujući djelotvornom upravljanju znanjem i širokoj ponudi obrazovanja i osposobljavanja u okviru Programa održale su se i dodatno razvile temeljne nuklearne vještine, uz stalnu potporu politikama u području nuklearnih tehnologija. Program je posebno koristio manjim državama članicama koje su mogle iskoristiti ekonomiju razmjera i otvoreni pristup postrojenjima JRC-a. Države članice koje ne koriste nuklearnu energiju uglavnom su sudjelovale u projektima koji su se odnosili na zaštitu od zračenja, primjenu u medicini i zbrinjavanje radioaktivnog otpada. Neke od njih sudjelovale su i u istraživanjima o nuklearnoj sigurnosti i nuklearnim podacima kako bi zadržale važne kompetencije u tim područjima.

Iz *ex post* evaluacije u međuevaluaciji Programa za razdoblje 2021. – 2025. razvidna je kontinuirana relevantnost Programa i njegova znatna potpora sigurnoj i zaštićenoj uporabi nuklearnih tehnologija u okviru njegova širokog istraživačkog portfelja izravnih i neizravnih djelovanja.

U evaluaciji je zaključeno da bi se zadržavanjem područja primjene i proračuna Programa za istraživanje fisije na istoj razini kao i za Program za razdoblje 2021. – 2025. osigurao kontinuitet istraživanja za siguran rad postojećih nuklearnih elektrana u Europi i za procjenu sigurnosti novih tehnologija reaktora. Međutim, financiranje istraživačkih projekata u tom području bit će vrlo selektivno jer će se većina proračuna za fisiju izdvojiti za sufinancirana partnerstva. Uz to, ni sadašnje područje primjene i razina financiranja neće biti dovoljni ako EU želi (i) sustići međunarodne konkurente, (ii) riješiti najvažnija pitanja za razvoj malih modularnih reaktora, naprednih goriva i gorivnih ciklusa te (iii) znatno povećati znanja i vještine u području nuklearnih tehnologija u EU-u.

Programom bi se u razdoblju 2026. – 2027. trebala nastaviti osiguravati financijska sredstva za sufinancirana europska partnerstva u istraživanju fisije: PIANOFORTE (zaštita od zračenja), EURAD-2 (gospodarenje radioaktivnim otpadom) i Connect-NM (nuklearni materijali). Ta su partnerstva rezultat dugoročnog truda koji su istraživačke zajednice, dionici i države članice uložile u ostvarivanje napretka utvrđivanjem zajedničkog plana istraživanja i uklanjanje najvećih prepreka u svim predmetnim područjima. Iako je ostvaren znanstveni napredak, Komisija će se zalagati za daljnje poboljšanje organiziranja i rada partnerstava kako bi se osiguralo da istraživanja koja se financiraju iz programa Euratoma ostanu relevantna za

---

¹⁸ Uspostavljen Uredbom Vijeća (Euratom) br. 1314/2013 od 16. prosinca 2013. o programu za istraživanja i osposobljavanje Europske zajednice za atomsku energiju (2014. – 2018.) koji nadopunjuje Okvirni program za istraživanja i inovacije Obzor 2020. (SL L 347, 20.12.2013., str. 948., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1314/oj>) i Uredbom Vijeća (Euratom) 2018/1563 od 15. listopada 2018. o programu za istraživanja i osposobljavanje Europske zajednice za atomsku energiju (2019. – 2020.) koji nadopunjuje Okvirni program za istraživanja i inovacije Obzor 2020. i stavljanju izvan snage Uredbe (Euratom) br. 1314/2013 (SL L 262, 19.10.2018., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1563/oj>).

¹⁹ *Izješće Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Međuevaluacija programa Euratoma za istraživanja i osposobljavanje za razdoblje 2021. – 2025.* (COM(2025) **NNN, DD.MM.2025**).

sve građane EU-a i da se njima rješavaju najveći problemi u području zaštite od zračenja, zbrinjavanja radioaktivnog otpada i nuklearnih materijala. Komisija će se posebno posvetiti partnerstvima kako bi se na održiv način sustavno razmatrale dugoročne perspektive širokog raspona dionika i država članica.

Rezultati istraživanja fuzije koje financira Euratom su impresivni, ali nisu dovoljni kako bi energija fuzije bila na vrijeme stavljena na tržište i tako pomogla u dekarbonizaciji i povećanju konkurentnosti EU-a. Potrebno je utvrditi najvažnija pitanja i najveće rizike izgradnje fuzijske elektrane, najvećeg prioriteta istraživanja koja financira Euratom sada i u sljedećim godinama, oslanjajući se na prošle i aktualne inicijative pod vodstvom EU-a, posebno projekt ITER. Prvi je korak bio osnivanje Komisijine Stručne skupine za fuziju²⁰ 2024., koja, kao i prethodni Savjetodavni odbor za fuziju²¹, okuplja države članice u savjetodavno tijelo za potporu usmjeravanju, koordinaciji i usklađivanju inicijativa povezanih s fuzijom u Uniji.

Program se mora razvijati kako bi se uklonila tehnološka uska grla, što iziskuje dodatnu pažnju i ulaganja, osobito privatna ulaganja, uz istodobno veće uključivanje stručnjaka iz industrije i veću međunarodnu suradnju s pouzdanim partnerima u područjima u kojima postoji jasna dodana vrijednost za EU. Komisija je već počela pripremati suprogramirano europsko partnerstvo u tom području koje će okupiti dionike iz javnog i privatnog sektora. Mjerama za razdoblje 2026. – 2027. utrt će se put za uspostavu tog partnerstva utemeljenog na ključnim etapama i dodatnim inovacijskim mjerama. Takvo novo partnerstvo podrazumijeva i preispitivanje uloge i aktivnosti projekta EUROfusion, koji će imati važnu ulogu u razvoju temelja znanosti o fuziji. Dodatne pojedinosti bit će navedene u Komunikaciji o budućoj strategiji Unije za fuziju, čija je izrada u tijeku.

U evaluaciji je zaključeno da JRC pomaže Zajednici Euratoma i nizu vanjskih dionika jer pruža relevantne analize i studije o cijelom spektru aktivnosti, od nuklearne sigurnosti do osiguranja i zaštitnih mjera. Smatra se da su analize načina obrade, smanjenja i recikliranja nuklearnog otpada ili procjene njegovih svojstava i ponašanja od velike važnosti za europski nuklearni sektor. Pružanjem podataka, mjerenja i referentnih materijala u području nuklearne tehnologije JRC je dao presudan doprinos, posebno za procjene sigurnosti i zaštite postojećih sustava i budućih tehnologija kao što su mali modularni reaktori. U području zaštitnih mjera i neširenja oružja, stručno znanje i istraživanje JRC-a dali su vrijedan doprinos i na europskoj i na međunarodnoj razini, među ostalim u okviru programa Komisije za potporu Međunarodnoj agenciji za atomsku energiju (IAEA).

Jednako su relevantni i projekti JRC-a za primjene koje nisu povezane s energijom te služe za ostvarivanje ciljeva politike EU-a u medicini i istraživanju svemira. Rezultati izravnih istraživačkih aktivnosti neprekidno i presudno doprinose sigurnoj i zaštićenoj uporabi nuklearne tehnologije. Aktivnosti JRC-a u obrazovanju i osposobljavanju pružile su znatnu dodanu vrijednost državama članicama EU-a, čime su znatno nadmašile kapacitete na nacionalnoj razini. Njegove izravne aktivnosti u području obrazovanja i osposobljavanja zajedno s pristupom njegovim nuklearnim postrojenjima nadopunjuju kapacitete država članica i donose visoku dodanu vrijednost na razini EU-a, doprinoseći neovisnom istraživanju unutar Zajednice Euratoma. Izravnim aktivnostima JRC-a podupiru se i provedba i praćenje politika EU-a u području nuklearne sigurnosti, zbrinjavanja radioaktivnog otpada, zaštite od zračenja, nuklearnih zaštitnih mjera te inicijativa za neširenje nuklearnog oružja.

²⁰ Stručna skupina Komisije E03929.

²¹ Odluka Vijeća od 16. prosinca 1980. o osnivanju Savjetodavnog odbora za fuzijski program (nije objavljena u Službenom listu).

U okviru strategije JRC-a za njegove aktivnosti u području nuklearne tehnologije i u skladu s preporukama iz međuevaluacije JRC će se usredotočiti na optimizaciju upotrebe svoje nuklearne infrastrukture i njezin održiv rad. JRC nastavlja s izgradnjom nove zgrade u Karlsruheu (Krilo M) i radi na objedinjavanju pokusa s radioaktivnim materijalima na dvije lokacije (Karlsruhe i Geel). Primjenom novog pristupa na temelju portfelja utvrđenog u njegovu programu rada, JRC će nastaviti poboljšavati sinergije u različitim područjima istraživanja, iskorištavajući u najvećoj mogućoj mjeri nuklearne i nenuklearne aktivnosti. JRC će ujedno poboljšati svoju sposobnost predviđanja i u većoj mjeri iskoristiti svoje postojeće kapacitete za analizu trendova i definiranje vlastitih nuklearnih istraživanja. Uz to, državama članicama će pružiti korisne znanstvene spoznaje za razvoj nacionalnih strategija gospodarenja radioaktivnim otpadom i pomoći im u razmjeni iskustava i dobre prakse. Kad je riječ o nuklearnim kompetencijama, uz nastavak pružanja specijaliziranog osposobljavanja, JRC će i dalje razvijati metodologije za potporu državama članicama u procjeni i praćenju potreba za ljudskim resursima u nuklearnom sektoru putem Europskog opservatorija za ljudske resurse u području nuklearne energije.

- **Savjetovanja s dionicima**

Komisija je od ožujka do svibnja 2024. provela zajednički poziv na očitovanje i javno savjetovanje za međuevaluaciju Programa za razdoblje 2021. – 2025. i pripremu ovog prijedloga²². U okviru savjetovanja ostvaren je vrijedan uvid u uspješnost Programa i istaknuta su najvažnija područja u kojima su potrebna poboljšanja. Otkrivena je visoka razina sudjelovanja dionika u projektima koje financira Euratom te su utvrđene koristi i izazovi Programa. Dodatne pojedinosti navedene su u Prilogu V. radnom dokumentu službi Komisije o međuevaluaciji.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Komisija je tijekom provedbe međuevaluacije i izrade prijedloga održala niz sastanaka s dionicima, prikupila informacije i iskoristila stručno znanje iz sljedećih izvora:

- mišljenje STC-a Euratoma o prioritetima za europsko nuklearno istraživanje i osposobljavanje²³;
- neovisno izvješće stručne skupine za procjenu izravnih djelovanja JRC-a u okviru međuevaluacije Programa za razdoblje 2021. – 2025.²⁴;
- neovisna izvješća pojedinačnih stručnjaka o neizravnim djelovanjima u okviru međuevaluacije Programa za razdoblje 2021. – 2025.²⁵;
- međuevaluacija Zajedničkog poduzeća – Fuzija za energiju (Zajedničko poduzeće F4E)²⁶;
- Europski okrugli stol na visokoj razini o poticanju inovacija u području fuzije, održan 14. ožujka 2024.²⁷;

---

²² https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14180-Euratom-research-and-training-programme-for-2026-2027_hr

²³ STC(2023) 16 FINAL, 20.10.2023.

²⁴ COM(2025) NNN.

²⁵ Ibid.

²⁶ Međuevaluacija provedbe Odluke Vijeća (Euratom) 2021/281 od 22. veljače 2021. o izmjeni Odluke 2007/198/Euratom o osnivanju Europskog zajedničkog poduzeća za ITER i razvoj energije fuzije i davanju povlastica tom poduzeću (COM(2025) NNN, DD.MM.2025.).

- plan EU-a za energiju fuzije od 23. travnja 2024.²⁸;
- ishod sastanka dionika na temu „Istraživanje Euratoma u praksi i mogućnosti za Europu”²⁹

- **Procjena učinka**

Ovaj je prijedlog potkrijepljen međuevaluacijom Programa za razdoblje 2021. – 2025., u kojoj su predstavljena postignuća tog programa i predložena poboljšanja koja su relevantna i za razdoblje 2026. – 2027.

Odlučeno je da će se međuevaluacija upotrijebiti kao dokazna osnova za prijedlog umjesto provedbe *ex ante* procjene učinka jer program Euratoma obuhvaća pet godina (umjesto sedam godina u slučaju većine programa potrošnje u okviru VFO-a) i jer prijedlog nema nove financijske posljedice. Smatralo se da međuevaluacija ispunjava zahtjeve Financijske uredbe u pogledu *ex ante* evaluacije jer je dovoljno aktualna i jer će program koji je ovdje predložen zadržati glavne elemente prethodnog programa.

Upotrijebljeni su i nalazi *ex ante* procjene učinka za program za razdoblje 2021. – 2025.³⁰, ako su i dalje relevantni.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Kao i prethodni program, program će se provoditi pomoću instrumenata i pravila za sudjelovanje i širenje rezultata programa Obzor Europa. Mjere pojednostavnjenja koje su već uvedene za Obzor Europa primjenjivat će se i na podnositelje prijave i korisnike programa. Stoga bi međuevaluacija programa Obzor Europa mogla dovesti do daljnjeg pojednostavnjenja koje će se primjenjivati na program Euratoma. Rezultati javnog savjetovanja o međuevaluaciji programa za razdoblje 2021. – 2025. pokazuju da su dosad provedene mjere, primjerice jednostavnija pravila revizije i uvažavanje uobičajenih računovodstvenih praksi korisnika, smanjile administrativno opterećenje i da bi se pojednostavnjivanje trebalo nastaviti. Zadržava se jedinstveni popis ciljeva za izravna i neizravna djelovanja kojim su se dodatno pojednostavnile struktura i evaluacija Programa. Vjerojatni učinci na pojednostavnjenje i smanjeno administrativno opterećenje detaljno su razrađeni u međuevaluaciji.

- **Temeljna prava**

Predloženom uredbom poštuju se temeljna prava i postupaju se u skladu s načelom priznatim u Povelji Europske unije o temeljnim pravima. Uvodnom izjavom 21. predložene uredbe osigurava se da su djelovanja u okviru Programa u skladu s Poveljom.

---

²⁷ Europska komisija: Glavna uprava za istraživanje i inovacije, Capisani, L., Camus, C. i Papadopoulos, M., „Fostering fusion innovation – High-Level European Round Table” (Poticanje inovacija fuzije – Europski okrugli stol na visokoj razini), Capisani, L. (urednik), Camus, C. (urednik) i Papadopoulos, M. (urednik), Ured za publikacije Europske unije, 2024., <https://data.europa.eu/doi/10.2777/621539>.

²⁸ Plan EU-a za energiju fuzije: https://energy.ec.europa.eu/events/eu-blueprint-fusion-energy-2024-04-23_en

²⁹ Europska komisija: Glavna uprava za istraživanje i inovacije, Rossetti di Valdalbero, D. i Janatkova, K., „Euratom research in action and opportunities for Europe – EU strategic autonomy and the future energy systems – EU Small Modular Reactors (SMRs) Declaration” (Istraživanje Euratoma u praksi i mogućnosti za Europu – strateška autonomija EU-a i budući energetske sustavi – Deklaracija EU-a o malim modularnim reaktorima (SMR)), Ured za publikacije Europske unije, 2023., <https://data.europa.eu/doi/10.2777/911262>.

³⁰ SWD(2018) 307 final.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Za proračun za ovaj prijedlog upotrebljavaju se tekuće cijene. Zakonodavnim financijskim izvještajem koji je priložen prijedlogu utvrđuje se utjecaj u smislu proračuna te ljudskih i administrativnih resursa. Te su posljedice poznate otkad je za VFO za razdoblje 2021. – 2027. dogovorena financijska omotnica za programe Euratoma.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Komisija će provoditi Program izravnim upravljanjem i neizravnim upravljanjem putem europskih partnerstava (vidjeti članak 6. stavak 1. prijedloga).

Mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja za Program temeljit će se na mehanizmima prethodnog programa. Završna evaluacija provest će se u roku od četiri godine od završetka Programa kako bi se procijenili njegovi učinci na terenu. Izravna i neizravna djelovanja bit će predmetom zajedničke završne evaluacije.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

U poglavlju I. navedene su opće odredbe predložene uredbe. Poglavlje uključuje članke o predmetu, definicijama, ciljevima Programa, proračunu, pridruživanju trećih zemalja Programu, provedbi i oblicima financiranja, europskim partnerstvima, otvorenoj znanosti, prihvatljivim djelovanjima i pravilima sudjelovanja te kumulativnom, alternativnom i kombiniranom financiranju.

Jedine su izmjene u odnosu na poglavlje I. Uredbe (Euratom) 2021/765 one koje su potrebne za ažuriranje teksta na novo razdoblje obuhvaćeno Programom, ažuriranje financijske omotnice i uklanjanje odredaba o retroaktivnosti jer se očekuje da će ova Uredba stupiti na snagu prije početka Programa.

Poglavlje II. („Programiranje, praćenje, evaluacija i kontrola”) sadržava odredbe o programima rada, praćenju i izvješćivanju, informiranju, komunikaciji, promidžbi te širenju i iskorištavanju, evaluaciji, revizijama, postupku odbora i zaštiti financijskih interesa EU-a. U tom se poglavlju ne predlažu nikakve promjene, osim ukidanja zahtjeva za međuevaluaciju i posljedične reorganizacije članka 14.

Predlažu se samo manja ažuriranja poglavlja III. („Prijelazne i završne odredbe”), koja uključuju stavljanje izvan snage Uredbe (Euratom) 2021/765 te ažuriranje odjeljaka „Prijelazne odredbe” i „Stupanje na snagu”. Odredbe o retroaktivnosti nisu više potrebne pa su uklonjene.

U aktivnosti Programa uvest će se samo dvije izmjene (Prilog I.). Prva je dodavanje odredbe za osiguravanje kontinuiteta financiranja za europska partnerstva i drugih mjera koje su u tijeku za koje bi moglo biti potrebno dodatno financiranje³¹. Tom će se odredbom Komisiji

---

³¹ Sličnu je odredbu sadržavao Program Euratoma za razdoblje 2019. – 2020. („produljenje” programa za razdoblje 2014. – 2018.). Vidjeti točku i. „Europski fuzijski program” u pododjeljku „Neizravna djelovanja” u odjeljku „Aktivnosti potrebne za postizanje ciljeva programa” Priloga I. Uredbi Vijeća (Euratom) 2018/1563 od 15. listopada 2018. o programu za istraživanja i osposobljavanje Europske zajednice za atomsku energiju (2019. – 2020.) koji nadopunjuje Okvirni program za istraživanja i

omogućiti da putem programa rada nastavi pružati bespovratna sredstva dodijeljena u okviru programa za razdoblje 2021. – 2025. i da djelotvorno obuhvati sedmogodišnje razdoblje VFO-a za razdoblje 2021. – 2027.

Druga izmjena Priloga I. je u odjeljku (c) o istraživanju fuzije, kojim se predviđa financiranje istraživanja u tom području uz financiranje predviđeno za sufinancirano europsko partnerstvo. U skladu s nalazima međuevaluacije tim će se dodatnim sredstvima poduprijeti mjere za rješavanje glavnih uskih grla u razvoju fuzije i koje će uključivati privatni sektor. Potpora će se pružati putem poziva na podnošenje prijedloga.

---

inovacije Obzor 2020. i stavljanju izvan snage Uredbe (Euratom) br. 1314/2013 (SL L 262, 19.10.2018., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1563/oj>).

Prijedlog

UREDBE VIJEĆA

o uspostavi Programa za istraživanja i osposobljavanje Europske zajednice za atomsku energiju za razdoblje 2026. – 2027. kojim se nadopunjuje Okvirni program za istraživanja i inovacije Obzor Europa te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (Euratom) 2021/765

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, a posebno njegov članak 7. prvi stavak,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon savjetovanja sa Znanstvenim i tehničkim odborom,

budući da:

- (1) Cilj Europske zajednice za atomsku energiju („Zajednica”) je poboljšati životni standard u državama članicama promicanjem i olakšavanjem nuklearnih istraživanja u državama članicama te njihovim dopunjavanjem provedbom programa Zajednice za istraživanja i osposobljavanje.
- (2) Nuklearna istraživanja mogu doprinijeti društvenoj dobrobiti, gospodarskom blagostanju i održivosti okoliša povećanjem nuklearne sigurnosti, osiguranja i zaštite od zračenja. Istraživanja u području zaštite od zračenja dovela su do poboljšanja u medicinskim tehnologijama od kojih mnogi građani imaju koristi i to istraživanje može dovesti do poboljšanja i u drugim sektorima, kao što su industrija, poljoprivreda, okoliš i sigurnost.
- (3) Poštujući u potpunosti prava država članica da odlučuju o svojoj kombinaciji izvora energije, rezultati istraživanja programa uspostavljenog ovom Uredbom mogli bi potencijalno doprinijeti klimatski neutralnom energetske sustavu na siguran, učinkovit i zaštićen način.
- (4) Kako bi se osigurao kontinuitet nuklearnih istraživanja na razini Zajednice, potrebno je uspostaviti program Zajednice za istraživanja i osposobljavanje za razdoblje od 1. siječnja 2026. do 31. prosinca 2027. („program Euratoma”) tako da se njegovo trajanje uskladi s trajanjem višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje od 2021. do 2027. utvrđeno u Uredbi Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093¹. Programom Euratoma trebale bi se nastaviti provoditi ključne istraživačke aktivnosti prethodnog programa s istim specifičnim ciljevima i primjenjujući isti način provedbe.

---

¹ Uredba Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027. (SL L 433I, 22.12.2020., str. 11., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj>).

- (5) U izvješću Komisije o međuevaluaciji programa Euratoma za istraživanja i osposobljavanje za razdoblje 2021. – 2025.² istaknuta je važnost različitih sastavnica programa Euratoma. Te sastavnice uključuju: i. širok istraživački portfelj za potporu nuklearne sigurnosti, osiguranja i zaštitnih mjera te primjene koje ne uključuju proizvodnju energije; ii. dodanu vrijednost EU-a za istraživanje fisije; iii. potporu dionicima poboljšavanjem sigurnosti i skupa znanja radi osiguravanja dugoročnog rada postojećih nuklearnih elektrana; iv. oblikovanje postupaka u području sigurnosti, osiguranja i zaštitnih mjera za napredne nuklearne sustave; v. nastavak razvoja istraživanja fuzije poboljšanjem upravljanja; i vi. utvrđivanje prioriteta programa i pouzdanih i realističnih planova razvoja. Zaključak izvješća je da te sastavnice moraju biti zadržane u sljedećim programskim razdobljima.
- (6) Pri osmišljavanju i oblikovanju programa Euratoma u obzir se uzima potreba za uspostavljanjem kritične mase podržanih aktivnosti. To se treba ostvariti uspostavljanjem ograničenog broja specifičnih ciljeva usmjerenih na sigurnu upotrebu nuklearne fisije za primjene u proizvodnji električne energije i druge primjene, održavanje i razvoj potrebnih stručnih znanja, poticanje energije fuzije i potporu politikama Unije i njezinih država članica o nuklearnoj sigurnosti, zaštitnim mjerama i osiguranju.
- (7) Program Euratoma ključan je dio napora Unije za daljnji napredak u tehnološkom vodstvu i promicanje izvrsnosti u području nuklearnih istraživanja i inovacija u pogledu osiguravanja najviših standarda sigurnosti, osiguranja, zaštitnih mjera, zaštite od zračenja, sigurnog zbrinjavanja istrošenoga goriva, zbrinjavanja radioaktivnog otpada i razgradnje u području nuklearne energije, u skladu s ciljevima programa utvrđenima u ovoj Uredbi.
- (8) Budući da se sve države članice koriste radioaktivnim materijalima važno je osigurati odgovorno i sigurno gospodarenje istrošenim gorivom i radioaktivnim otpadom, kako se zahtijeva Direktivom Vijeća 2011/70/Euratom³, s ciljem izbjegavanja nepotrebnog opterećivanja budućih generacija. Programom Euratoma trebalo bi nastaviti poboljšavati i podupirati istraživanja i razvoj u vezi s tehnologijama i kompetencijama u području gospodarenja istrošenim gorivom i radioaktivnim otpadom.
- (9) U kontekstu ove Uredbe istraživanje energije fuzije provodi se u skladu s europskim planom za fuziju u kojem su navedena istraživanja i razvoj potrebni kako bi se dobila osnova za fuzijske elektrane te u skladu s Odlukom Vijeća 2007/198/Euratom⁴. U kratkoročnom do srednjoročnom razdoblju ključni korak jest dovršenje i početni rad ITER-a, a snažan program istraživanja fuzije trebao bi dopuniti europske aktivnosti povezane s ITER-om u cilju podupiranja budućeg rada ITER-a i pripreme za prvu fuzijsku elektranu.
- (10) Podupiranjem nuklearnih istraživanja program Euratoma trebao bi doprinijeti postizanju ciljeva Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa

---

² *Izvješće Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Međuevaluacija programa Euratoma za istraživanja i osposobljavanje za razdoblje 2021. – 2025.* (COM(2025) NNN, DD.MM.2025).

³ Direktiva Vijeća 2011/70/Euratom od 19. srpnja 2011. o uspostavi okvira Zajednice za odgovorno i sigurno gospodarenje istrošenim gorivom i radioaktivnim otpadom (SL L 199, 2.8.2011., str. 48., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/70/oj>).

⁴ Odluka Vijeća 2007/198/Euratom od 27. ožujka 2007. o osnivanju Europskog zajedničkog poduzeća za ITER i razvoj energije fuzije i davanju povlastica tom poduzeću (SL L 90, 30.3.2007., str. 58., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2007/198/oj>).

(„Obzor Europa”), uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća⁵, ali i olakšati provedbu strategije Europa 2030. te jačanje europskog istraživačkog prostora.

- (11) U okviru programa Euratoma trebalo bi iskoristiti sinergije s programom Obzor Europa i drugim programima Unije, od njihova osmišljavanja i strateškog planiranja, preko odabira projekata, upravljanja, komunikacije, širenja i iskorištavanja rezultata, do praćenja, revizija i vođenja.
- (12) Djelovanja u okviru programa Euratoma trebala bi biti proporcionalna i bez udvostručivanja ili istiskivanja privatnog financiranja te bi ujedno trebala imati jasnu europsku dodanu vrijednost. Time će se osigurati usklađenost djelovanja programa Euratoma s pravilima Unije o državnim potporama, čime se izbjegava neopravdano narušavanje tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu.
- (13) Iako svaka država članica može izabrati hoće li se koristiti nuklearnom energijom, uvažava se i činjenica da nuklearna energija ima različite uloge u različitim državama članicama. Programom Euratoma doprinijet će se i poticanju široke rasprave među svim relevantnim dionicima o mogućnostima i rizicima nuklearne energije.
- (14) Kako bi se odgovorilo na potrebe u obrazovanju i osposobljavanju, programom Euratoma trebala bi se pružati potpora putem financijskih doprinosa kako bi istraživači u području nuklearne energije stekli uvjete za ostvarivanje koristi od aktivnosti Marie Skłodowska-Curie (MSCA) na ravnopravnoj osnovi s istraživačima iz drugih područja.
- (15) Ovom Uredbom utvrđuje se financijska omotnica za cijelo razdoblje trajanja programa Euratoma koja predstavlja primarni referentni iznos u smislu točke 18. Međuinstitucijskog sporazuma od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava⁶, za Europski parlament i Vijeće tijekom godišnjeg proračunskog postupka.
- (16) Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća⁷ („Financijska uredba”) primjenjuje se na program Euratoma. Financijskom uredbom utvrđuju se pravila o izvršenju proračuna Unije, među ostalim pravila o bespovratnim sredstvima, nagradama, nabavi, neizravnom upravljanju, financijskim instrumentima, proračunskim jamstvima, financijskoj pomoći i nadoknadi troškova vanjskim stručnjacima. Pravila donesena na temelju članka 322. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) uključuju i opći režim uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije.
- (17) Vrste financiranja i načine izvršenja u okviru ove Uredbe trebalo bi odabrati na temelju njihove prikladnosti da ostvare specifične ciljeve djelovanja i postignu rezultate, uzimajući u obzir osobito troškove kontrola, administrativno opterećenje i

---

⁵ Uredba (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa, o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1290/2013 i (EU) br. 1291/2013 (SL L 170, 12.5.2021., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>).

⁶ SL L 433I, 22.12.2020., str. 28., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

⁷ Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2024. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije (preinaka) (SL L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

očekivani rizik od neusklađenosti. Kad je riječ o bespovratnim sredstvima, to bi trebalo uključivati razmatranje upotrebe jednokratnih iznosa, paušalnih stopa i jediničnih troškova.

- (18) Posebna bi se pozornost trebala posvetiti osiguravanju odgovarajućeg sudjelovanja malih i srednjih poduzeća (MSP-ovi) te općenito privatnog sektora. Kvantitativne i kvalitativne procjene sudjelovanja MSP-ova trebale bi se provoditi u okviru mehanizama evaluacije i praćenja.
- (19) Aktivnosti koje se razvijaju u okviru programa Euratoma trebale bi težiti uklanjanju rodne nejednakosti i promicanju ravnopravnosti između žena i muškaraca u istraživanjima i inovacijama, u skladu s člancima 2. i 3. Ugovora o Europskoj uniji i člankom 8. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Rodnu dimenziju trebalo bi integrirati u istraživanja i inovacije te slijediti u svim fazama ciklusa istraživanja.
- (20) S ciljem produbljivanja odnosa između znanosti i društva te jačanja povjerenja javnosti u znanost, programom Euratoma trebalo bi poticati informiranu angažiranost građana i civilnog društva u vezi s pitanjima istraživanja i inovacija promicanjem znanstvenog obrazovanja, većom dostupnošću znanstvenog znanja, razvojem odgovornih planova istraživanja i inovacija koji ispunjavaju interese i očekivanja građana i civilnog društva te omogućavanjem sudjelovanja građana i civilnog društva u aktivnostima u okviru programa Euratoma.
- (21) U djelovanjima obuhvaćenima područjem primjene programa Euratoma trebala bi se poštovati temeljna prava i načela priznata osobito Poveljom Europske unije o temeljnim pravima.
- (22) Važno je i dalje olakšavati korištenje intelektualnog vlasništva koje stvaraju sudionici uz zaštitu legitimnih interesa drugih sudionika i Zajednice u skladu s glavom II. poglavljem 2. Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju („Ugovor o Euratomu”).
- (23) Kako bi se postigao najveći mogući učinak financiranja sredstvima Euratoma, Zajednica može, prema potrebi, razmotriti europska partnerstva s partnerima iz javnog ili privatnog sektora pod uvjetom da se željeni učinak može djelotvornije postići u partnerstvu nego samostalnim djelovanjem Zajednice u usporedbi s drugim oblicima potpore iz programa Euratoma. Ovom bi Uredbom trebalo osigurati da takva partnerstva imaju jasan pristup europskih partnerstava utemeljen na načelu životnog ciklusa te da slijede transparentan postupak odabira i donošenja odluka u skladu s Prilogom III. Uredbi (EU) 2021/695.
- (24) Ciljevi programa Euratoma trebali bi se moći provoditi i s pomoću financijskih instrumenata i proračunskih jamstava u okviru programa koji se temelje na UFEU-u, pod uvjetom da su djelovanja u skladu s ciljevima i pravilima takvih programa.
- (25) Kako bi se osigurala najučinkovitija moguća provedba i postigao koherentan, sveobuhvatan i transparentan okvir za korisnike, sudjelovanje u programu Euratoma i širenje rezultata istraživanja trebali bi podlijegati relevantnim pravilima Uredbe (EU) 2021/695 uz određene prilagodbe ili iznimke. Na program Euratoma trebale bi se primjenjivati relevantne definicije i glavne vrste djelovanja utvrđene u toj uredbi.

- (26) Jamstveni fond za sudionike koji je uspostavljen u okviru programa Obzor 2020. uspostavljenog Uredbom (EU) br. 1291/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁸ i kojim upravlja Komisija pokazao se kao važan zaštitni mehanizam kojim se ublažavaju rizici povezani s iznosima koji su dospjeli, a nisu ih isplatili sudionici koji ne ispunjavaju obveze. Stoga bi taj mehanizam zaštite trebalo i dalje primjenjivati. Mehanizmom uzajamnog osiguranja uspostavljenim na temelju Uredbe (EU) 2021/695 trebala bi se obuhvatiti i djelovanja u okviru ove Uredbe.
- (27) Zajednički istraživački centar (JRC) trebao bi Uniji i državama članicama, ovisno o slučaju, nastaviti pružati neovisne znanstvene dokaze usmjerene prema korisniku i tehničku podršku tijekom čitavog ciklusa politike. Izravna djelovanja JRC-a trebala bi se provoditi fleksibilno, učinkovito i transparentno, uzimajući u obzir relevantne potrebe korisnika JRC-a i potrebe politika Unije, posebno u području nuklearne sigurnosti, zaštitnih mjera i osiguranja, te osiguravajući zaštitu financijskih interesa Unije. U skladu sa zaključcima Vijeća od 26. travnja 1994. o ulozi JRC-a, JRC bi trebao nastaviti stvarati dodatne resurse s pomoću konkurentnih aktivnosti potpore za politike Unije ili u ime trećih strana. JRC bi trebao moći sudjelovati u neizravnim djelovanjima ako je tako predviđeno relevantnim programom rada.
- (28) U skladu s Financijskom uredbom, Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁹ i uredbama Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95¹⁰, (Euratom, EZ) br. 2185/96¹¹ i (EU) 2017/1939¹² financijski interesi Unije trebaju biti zaštićeni razmjernim mjerama, među ostalim mjerama koje se odnose na sprečavanje, otkrivanje, ispravljanje i istraživanje nepravilnosti, uključujući prijevare, na povrat izgubljenih, pogrešno plaćenih ili nepravilno upotrijebljenih sredstava te, prema potrebi, na izricanje administrativnih sankcija. Osobito, u skladu s uredbama (Euratom, EZ) br. 2185/96 i (EU, Euratom) br. 883/2013 Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) ovlašten je provoditi administrativne istrage, uključujući provjere i inspekcije na terenu, radi utvrđivanja je li došlo do prijave, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti, koje utječu na financijske interese Unije.

Ured europskog javnog tužitelja (EPPO) ovlašten je, u skladu s Uredbom (EU) 2017/1939, provoditi istrage i kazneni progon kaznenih djela koja utječu na financijske interese Unije, kako su predviđena u Direktivi (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća¹³. U skladu s Financijskom uredbom svaka osoba ili svaki subjekt

---

⁸ Uredba (EU) br. 1291/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o osnivanju Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor 2020. (2014. – 2020.) i o stavljanju izvan snage Odluke br. 1982/2006/EZ (SL L 347, 20.12.2013., str. 104., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1291/oj>).

⁹ Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

¹⁰ Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23.12.1995., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

¹¹ Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevara i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

¹² Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

¹³ Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28.7.2017., str. 29., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

koji prima sredstva Unije treba u potpunosti surađivati u zaštiti financijskih interesa Unije, dodijeliti potrebna prava i potreban pristup Komisiji, OLAF-u, Revizorskom sudu i, u pogledu onih država članica koje sudjeluju u pojačanoj suradnji na temelju Uredbe (EU) 2017/1939, EPPO-u, te osigurati da svaka treća strana koja je uključena u izvršavanje sredstava Unije dodijeli jednakovrijedna prava.

- (29) Treće zemlje mogu sudjelovati na temelju njihovih odgovarajućih pravnih instrumenata. U ovu bi Uredbu trebalo unijeti posebnu odredbu kojom se od trećih zemalja zahtijeva da dodijele odgovornom dužnosniku za ovjeravanje, OLAF-u i Revizorskom sudu potrebna prava i potreban pristup koji se zahtijevaju za sveobuhvatno izvršavanje njihovih ovlasti.
- (30) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu djelovanja u okviru programa Euratoma te njihovo praćenje i evaluaciju, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁴.
- (31) Na temelju stavaka 22. i 23. Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva¹⁵ od 13. travnja 2016. trebalo bi provesti evaluaciju programa Euratoma na temelju informacija prikupljenih u skladu sa specifičnim zahtjevima u pogledu praćenja, izbjegavajući pritom administrativno opterećenje, osobito za države članice, i prekomjerne propise. Prema potrebi, ti bi zahtjevi trebali uključivati mjerljive pokazatelje kao temelj za evaluaciju učinaka programa Euratoma u praksi.
- (32) Provedeno je savjetovanje s Vijećem guvernera JRC-a osnovanim Odlukom Komisije 96/282/Euratom¹⁶ o znanstvenom i tehnološkom sadržaju izravnih djelovanja JRC-a.
- (33) Provedeno je dobrovoljno savjetovanje s Europskim parlamentom te je on dao mišljenje¹⁷. Provedeno je i dobrovoljno savjetovanje s Europskim gospodarskim i socijalnim odborom te je on dao mišljenje¹⁸.
- (34) Radi pravne sigurnosti Uredbu Vijeća (Euratom) 2021/765¹⁹ trebalo bi staviti izvan snage,

---

¹⁴ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

¹⁵ SL L 123, 12.5.2016., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2016/512/oj.

¹⁶ Odluka Komisije 96/282/Euratom od 10. travnja 1996. o preustroju Zajedničkog istraživačkog centra (SL L 107, 30.4.1996., str. 12. ELI:

¹⁷ Mišljenje od DD.MM.2025. (još nije objavljeno u Službenom listu).

¹⁸ Mišljenje od DD.MM.2025. (još nije objavljeno u Službenom listu).

¹⁹ Uredba Vijeća (Euratom) 2021/765 od 10. svibnja 2021. o uspostavi Programa za istraživanja i osposobljavanje Europske zajednice za atomsku energiju za razdoblje 2021.–2025. kojim se nadopunjuje Okvirni program za istraživanja i inovacije Obzor Europa te o stavljanju izvan snage Uredbe (Euratom) 2018/1563, SL L 167I, 12.5.2021., str. 81., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/765/oj>).

DONIJELO JE OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

Opće odredbe

Članak 1.

Predmet

Ovom Uredbom uspostavlja se program za istraživanja i osposobljavanje Europske zajednice za atomsku energiju za razdoblje od 1. siječnja 2026. do 31. prosinca 2027. („program Euratoma”) i utvrđuju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata u neizravnim djelovanjima u okviru programa Euratoma, koji nadopunjuje program Obzor Europa.

Njome se utvrđuju ciljevi programa Euratoma, proračun za razdoblje 2026. – 2027., oblici financiranja i pravila za osiguravanje tog financiranja.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se relevantne definicije utvrđene u Uredbi (EU) 2021/695. Upućivanja u tim definicijama na Uniju i program Obzor Europa tumače se kao upućivanja na Europsku zajednicu za atomsku energiju („Zajednica”) odnosno program Euratoma. Međutim, za potrebe ove Uredbe, „program rada” znači dokument koji je Komisija donijela za provedbu programa Euratoma u skladu s člankom 16. ove Uredbe.

Sva upućivanja iz ove Uredbe na Uredbu (EU) 2021/695 odnose se na verziju na snazi od [dana donošenja ove Uredbe].

Članak 3.

Ciljevi Programa

1. Opći je cilj programa Euratoma provoditi aktivnosti nuklearnog istraživanja i osposobljavanja s naglaskom na neprestanom povećanju nuklearne sigurnosti, osiguranja i zaštite od zračenja, kao i nadopuniti ostvarenje ciljeva programa Obzor Europa, među ostalim u kontekstu energetske tranzicije.
2. Program Euratoma ima sljedeće specifične ciljeve:
  - (a) poboljšanje i podupiranje nuklearne sigurnosti, osiguranja, zaštitnih mjera, zaštite od zračenja, sigurnog zbrinjavanja istrošenoga goriva i radioaktivnog otpada te razgradnje, uključujući sigurnu i zaštićenu upotrebu nuklearne energije i neelektričnih primjena ionizirajućeg zračenja;
  - (b) održavanje i daljnji razvoj stručnog znanja i kompetencija u području nuklearne energije unutar Zajednice;

- (c) poticanje razvoja energije fuzije kao potencijalnog budućeg izvora energije za proizvodnju električne energije i doprinos provedbi europskog plana za fuziju;
  - (d) potpora politici Unije i njezinih država članica u trajnom poboljšanju nuklearne sigurnosti, zaštitnih mjera i osiguranja.
3. Ciljevi navedeni u stavcima 1. i 2. provode se u skladu s Prilogom I. Provedba tih ciljeva može, ako je propisno opravdano, obuhvaćati odgovore na novonastale prilike, krize i prijetnje.

Članak 4.

Proračun

1. Financijska omotnica za provedbu programa Euratoma za razdoblje od 1. siječnja 2026. do 31. prosinca 2027. iznosi 598 346 804 EUR u tekućim cijenama.
2. Okvirna raspodjela iznosa iz stavka 1. iznosi:
  - (a) 252 532 225 EUR za neizravna djelovanja u istraživanju i razvoju fuzije;
  - (b) 115 339 356 EUR za neizravna djelovanja za nuklearnu fisiju, sigurnost i zaštitu od zračenja;
  - (c) 230 475 223 EUR za izravna djelovanja koja provodi Zajednički istraživački centar.

Komisija ne smije odstupiti od iznosa iz točke (c) ovog stavka.

3. Iznosom iz stavka 1. mogu se pokrivati i troškovi za pripremu, praćenje, kontrolu, reviziju, evaluaciju i druge aktivnosti te rashodi potrebni za upravljanje programom Euratoma i njegovu provedbu, uključujući administrativne rashode, kao i evaluaciju ostvarivanja njegovih ciljeva. Administrativni troškovi povezani s neizravnim djelovanjima ne prelaze 6 % iznosa dodijeljenog neizravnim djelovanjima u okviru programa Euratoma iz stavka 2. točaka (a) i (b). Osim toga, iznosom iz stavka 1. mogu se pokrivati i:
  - (a) ako su povezani s ciljevima programa Euratoma, troškovi povezani sa studijama, sastancima stručnjaka te aktivnostima informiranja i priopćavanja;
  - (b) troškovi povezani s mrežama informacijske tehnologije s naglaskom na obradi i razmjeni informacija, uključujući institucijske alate informacijske tehnologije te drugu tehničku i administrativnu pomoć potrebnu u vezi s upravljanjem programom Euratoma.
4. Ako je to potrebno da bi se omogućilo upravljanje djelovanjima koja nisu dovršena do 31. prosinca 2027., odobrena sredstva mogu se unijeti u proračun nakon 2027. radi pokrivanja troškova predviđenih u stavku 3.
5. Proračunske obveze za djelovanja koje traju dulje od jedne financijske godine mogu se rasporediti na više godina u godišnje obroke.
6. Ne dovodeći u pitanje Financijsku uredbu, rashodi za djelovanja koji proizlaze iz projekata uključenih u prvi program rada mogu biti prihvatljivi od 1. siječnja 2026.
7. Sredstva dodijeljena državama članicama u okviru podijeljenog upravljanja mogu se na zahtjev predmetne države članice prenijeti u program Euratoma podložno uvjetima utvrđenima u relevantnim odredbama Uredbe (EU) 2021/1060 Europskog

parlamenta i Vijeća²⁰. Komisija ta sredstva izvršava izravno u skladu s člankom 62. stavkom 1. prvim podstavkom točkom (a) Financijske uredbe ili neizravno u skladu s točkom (c) tog podstavka. Ta se sredstva upotrebljavaju u korist dotične države članice.

Članak 5.

Treće zemlje pridružene programu Euratoma

1. Program Euratoma otvoren je za pridruživanje sljedećih trećih zemalja:
  - (a) zemalja pristupnica, zemalja kandidatkinja i potencijalnih kandidatkinja, u skladu s općim načelima i općim uvjetima za sudjelovanje tih zemalja u programima Zajednice koji su uspostavljeni u odgovarajućim okvirnim sporazumima i odlukama Vijeća za pridruživanje ili u sličnim sporazumima te u skladu s posebnim uvjetima utvrđenima u sporazumima između Zajednice i tih zemalja;
  - (b) zemalja obuhvaćenih europskom politikom susjedstva, u skladu s općim načelima i općim uvjetima za sudjelovanje tih zemalja u programima Zajednice koji su uspostavljeni u odgovarajućim okvirnim sporazumima i odlukama Vijeća za pridruživanje ili sličnim sporazumima te u skladu s posebnim uvjetima utvrđenima u sporazumima između Zajednice i tih zemalja;
  - (c) trećih zemalja i teritorija koji ispunjavaju sve sljedeće kriterije:
    - i. imaju dobre kapacitete u području znanosti, tehnologije i inovacija;
    - ii. predani su otvorenom tržišnom gospodarstvu utemeljenom na pravilima, uključujući pošteno i pravedno postupanje s pravima intelektualnog vlasništva, a koje podupiru demokratske institucije;
    - iii. aktivno promiču politike kojima se poboljšava gospodarska i društvena dobrobit građana.
2. Pridruživanje programu Euratoma svake od trećih zemalja iz stavka 1. točke (c) provodi se u skladu s uvjetima utvrđenima u posebnom sporazumu o sudjelovanju određene treće zemlje u bilo kojem programu Zajednice ili Unije, pod uvjetom da se tim sporazumom:
  - (a) osigurava pravedna ravnoteža u pogledu doprinosâ treće zemlje koja sudjeluje u programima Unije ili Zajednice i koristi za tu treću zemlju;
  - (b) utvrđuju uvjeti sudjelovanja u programima Unije ili Zajednice, uključujući izračun financijskih doprinosa za pojedinačne programe, i administrativnim troškovima tih programa;

²⁰ Uredba (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te financijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike, SL L 231, 30.6.2021., str. 159., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj>).

- (c) trećoj zemlji ne dodjeljuje ovlast za donošenje odluka u pogledu programa Euratoma;
- (d) jamče prava Unije da osigura dobro financijsko upravljanje i štiti svoje financijske interese.

Doprinosi iz prvog podstavka točke (b) ovog stavka čine namjenske prihode u skladu s člankom 21. stavkom 5. Financijske uredbe.

- 3. Opsegom pridruživanja svake treće zemlje programu Euratoma u obzir se cilj poticanja gospodarskog rasta u Uniji putem inovacija. U skladu s tim, uz iznimku zemalja pristupnica, zemalja kandidatkinja i potencijalnih kandidatkinja, dijelovi programa Euratoma mogu se isključiti iz sporazuma o pridruživanju za određenu zemlju.
- 4. Sporazumom o pridruživanju prema potrebi se predviđa reciprocitet sudjelovanja pravnih subjekata s poslovnim nastanom u Uniji u jednakovrijednim programima pridruženih zemalja u skladu s uvjetima utvrđenima u tim programima.
- 5. Prema potrebi, uvjetima za određivanje razine financijskog doprinosa osigurava se automatsko ispravljanje svih znatnih neravnoteža u odnosu na iznos koji subjekti s poslovnim nastanom u pridruženoj zemlji prime sudjelovanjem u programu Euratoma, uzimajući u obzir troškove upravljanja, izvršenja i rada programa Euratoma.

Članak 6.

Provedba i oblici financiranja

- 1. Program Euratoma provodi se putem izravnog upravljanja u skladu s Financijskom uredbom ili putem neizravnog upravljanja od strane tijela za financiranje iz članka 62. stavka 1. prvog podstavka točke (c) Financijske uredbe.
- 2. Financiranje u okviru programa Euratoma može se osigurati u bilo kojem od oblika utvrđenih u Financijskoj uredbi, međutim bespovratna sredstva glavni su oblik potpore za neizravna djelovanja u okviru programa Euratoma. Financiranje u okviru programa Euratoma može se osigurati i putem nagrada, nabava i financijskih instrumenata u okviru operacija mješovitog financiranja.
- 3. Glavne vrste djelovanja koja se provode u okviru programa Euratoma navedene su i definirane u članku 2. Uredbe (EU) 2021/695, kao što su istraživačka i inovacijska djelovanja, inovacijska djelovanja, inovacijska djelovanja i djelovanja u području uvođenja na tržište, djelovanja u području osposobljavanja i mobilnosti, djelovanja sufinanciranja programa, djelovanja pretkomercijalne nabave, djelovanja javne nabave inovativnih rješenja, djelovanja za koordinaciju i potporu, motivacijske nagrade i priznanja.

Oblici financiranja iz stavka 2. ovog članka upotrebljavaju se fleksibilno za potrebe svih ciljeva programa Euratoma, pri čemu se njihova upotreba određuje na osnovi potreba i značajki određenih ciljeva.

- 4. Programom Euratoma podupiru se i izravna djelovanja koja provodi JRC.

Članak 7.

Europska partnerstva

1. Dijelovi programa Euratoma mogu se provoditi putem europskih partnerstava.
2. Zajednica može sudjelovati u europskim partnerstvima u bilo kojem od sljedećih oblika:
  - (a) sudjelovanje u partnerstvima uspostavljenima na temelju memorandumâ o razumijevanju ili ugovornih aranžmana između Komisije i javnih ili privatnih partnera u kojima se određuju ciljevi europskog partnerstva, povezane obveze svih uključenih strana u pogledu njihovih financijskih doprinosa ili doprinosa u naravi, ključni pokazatelji uspješnosti i učinka, rezultati koje treba ostvariti i načini izvješćivanja; oni uključuju utvrđivanje komplementarnih istraživačkih i inovacijskih aktivnosti koje provode partneri te koje se provode u okviru programa Euratoma (suprogramirana europska partnerstva);
  - (b) sudjelovanje u programu za istraživačke i inovacijske aktivnosti te financijski doprinos takvom programu, uz utvrđivanje ciljeva, ključnih pokazatelja uspješnosti i učinka te rezultata koje treba ostvariti, na temelju obveza partnera u pogledu njihovih financijskih doprinosa ili doprinosa u naravi i integracije njihovih relevantnih aktivnosti primjenom djelovanja sufinanciranja programa Euratoma (sufinancirana europska partnerstva).
3. Europska partnerstva:
  - (a) uspostavljaju se u slučajevima u kojima bi se ciljevi programa Euratoma djelotvornije ostvarili nego samostalnim djelovanjem Zajednice u usporedbi s drugim oblicima potpore u okviru programa Euratoma; odgovarajući udio proračuna programa Euratoma dodjeljuje se tim dijelovima;
  - (b) pridržavaju se načela dodane vrijednosti Unije, transparentnosti i otvorenosti te učinka u Europi i za nju, snažnog učinka poluge u dovoljnom opsegu, dugoročnih obveza svih uključenih strana, fleksibilnosti u provedbi, koherentnosti, koordinacije i komplementarnosti s inicijativama Unije te lokalnim, regionalnim, nacionalnim i, ako je to relevantno, međunarodnim inicijativama ili drugim europskim partnerstvima;
  - (c) slijede jasan pristup utemeljen na načelu životnog ciklusa, vremenski su ograničena i uključuju uvjete za postupno ukidanje financiranja iz programa Euratoma.
4. Odredbe i kriteriji za odabir, provedbu, praćenje, evaluaciju i postupno ukidanje europskih partnerstava utvrđeni su u Prilogu III. Uredbi (EU) 2021/695.

Članak 8.

Otvorena znanost

Odredbe o otvorenoj znanosti utvrđene u Uredbi (EU) 2021/695 primjenjuju se na program Euratoma.

Članak 9.

Prihvatljiva djelovanja i pravila za sudjelovanje i širenje rezultata istraživanja

1. Za financiranje su prihvatljiva samo djelovanja kojima se provode ciljevi navedeni u članku 3.
2. Podložno stavcima 3. i 4. ovog članka, glava II. o pravilima za sudjelovanje i širenje rezultata u Uredbi (EU) 2021/695 primjenjuje se na djelovanja koja se podupiru u okviru programa Euratoma. Upućivanja u Uredbi (EU) 2021/695 na Uniju i program Obzor Europa prema potrebi tumače se kao upućivanja na Zajednicu i program Euratoma. Upućivanja u Uredbi (EU) 2021/695 na „sigurnosna pravila” tumače se tako da uključuju interese obrane država članica u smislu članka 24. Ugovora o Euratomu.
3. Odstupajući od članka 40. stavka 4. Uredbe (EU) 2021/695, pravo na podnošenje prigovora na prijenose vlasništva nad rezultatima ili na dodjelu isključive licencije u pogledu rezultata može se proširiti na dodjele neisključivih licencija.
4. Odstupajući od članka 41. stavka 9. Uredbe (EU) 2021/695, korisnik koji je primio financijska sredstva Zajednice daje pristup svojim rezultatima, bez plaćanja licencijskih naknada, institucijama Zajednice, tijelima za financiranje ili Europskom zajedničkom poduzeću za ITER i razvoj energije fuzije (Fuzija za energiju) osnovanom Odlukom 2007/198/Euratom („Zajedničko poduzeće Fuzija za energiju”) u svrhu razvoja, provedbe i praćenja politika i programa Zajednice ili obveza u okviru međunarodne suradnje s trećim zemljama i međunarodnim organizacijama. Takva prava pristupa uključuju pravo ovlašćivanja trećih stranaka za upotrebu rezultata u javnoj nabavi i pravo na podlicenciranje. Prava pristupa ograničena su na nekomercijalnu i nekonkurentnu upotrebu.
5. Mehanizam uzajamnog osiguranja uspostavljen na temelju Uredbe (EU) 2021/695 pokriva rizik povezan s izostankom povrata iznosa koje korisnici duguju Komisiji ili tijelima za financiranje u skladu s ovom Uredbom.

Članak 10.

Kumulativno, alternativno i kombinirano financiranje

1. Program Euratoma provodi se u sinergiji s programom Obzor Europa i drugim programima Unije.
2. Kako bi se postigli ciljevi programa Euratoma i odgovorilo na izazove koji su zajednički programu Euratoma i programu Obzor Europa, aktivnosti koje obuhvaćaju više ciljeva utvrđenih programom Euratoma ili aktivnosti kojima se provodi program Obzor Europa, ili obje vrste aktivnosti, mogu imati koristi od financijskog doprinosa Zajednice, podložno članku 9. U okviru programa Euratoma osobito se može predvidjeti doprinos za aktivnosti Marie Skłodowska-Curie (MSCA) u cilju potpore aktivnostima koje su važne za nuklearna istraživanja.
3. Za djelovanje za koje je primljen doprinos iz drugog programa Unije može se primiti doprinos i na temelju programa Euratoma, pod uvjetom da se doprinosima ne pokrivaju isti troškovi. Na odgovarajući doprinos djelovanju primjenjuju se pravila

relevantnog programa. Kumulativno financiranje ne smije premašiti ukupne prihvatljive troškove djelovanja. Potpora iz različitih programa može se izračunati razmjerno u skladu s dokumentima u kojima su utvrđeni uvjeti za potporu.

4. Djelovanja mogu primiti potporu iz Europskog fonda za regionalni razvoj ili Europskog socijalnog fonda plus u skladu s relevantnim odredbama Uredbe (EU) 2021/1060 ako im je u okviru programa Euratoma dodijeljena oznaka „pečat izvrsnosti” jer ispunjavaju sljedeće kumulativne uvjete:
  - (a) ocijenjena su u pozivu na podnošenje prijedlogâ u okviru programa Euratoma;
  - (b) u skladu su s minimalnim zahtjevima u pogledu kvalitete iz tog poziva na podnošenje prijedlogâ;
  - (c) ne mogu se financirati u okviru tog poziva na podnošenje prijedlogâ zbog proračunskih ograničenja.

POGLAVLJE II.

Programiranje, praćenje, evaluacija i kontrola

Članak 11.

Programi rada

1. Neizravna djelovanja programa Euratoma provode se prema programima rada iz članka 110. Financijske uredbe. U programima rada navodi se, prema potrebi, cjelokupni iznos namijenjen operacijama mješovitog financiranja. Komisija provedbenim aktima donosi programe rada. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 16. stavka 4.
2. Uz zahtjeve iz članka 110. Financijske uredbe, programi rada prema potrebi sadržavaju:
  - (a) utvrđeni iznos dodijeljen za svako djelovanje te okvirni vremenski raspored provedbe;
  - (b) kad je riječ o bespovratnim sredstvima, prioritete, kriterije za odabir i dodjelu, relativni ponder različitih kriterija za dodjelu i maksimalnu stopu financiranja ukupnih prihvatljivih troškova;
  - (c) sve dodatne obveze korisnikâ, u skladu s člancima 39. i 41. Uredbe (EU) 2021/695;
  - (d) višegodišnji pristup i strateška usmjerenja za sljedeće godine provedbe.
3. Komisija izrađuje višegodišnji program rada o izravnim djelovanjima JRC-a u skladu s Odlukom 96/282/Euratom.

Članak 12.

Praćenje i izvješćivanje

1. Komisija trajno prati upravljanje programom Euratoma i njegovu provedbu. Kako bi se povećala transparentnost, ti podaci javno su dostupni na pristupačan način na internetskim stranicama Komisije u skladu s najnovijim ažuriranjem tih podataka.
Pokazatelji za godišnje izvješćivanje o napretku programa Euratoma u ostvarivanju ciljeva utvrđenih u članku 3. navedeni su u Prilogu II. uz smjerove učinaka.
2. Kako bi osigurala djelotvornu procjenu napretka programa Euratoma prema ostvarenju njegovih ciljeva, Komisija donosi provedbene akte u vezi s provedbom okvira za praćenje i evaluaciju, posebno putem utvrđivanja polaznih i ciljnih vrijednosti u skladu s Prilogom II. Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 16. stavka 3.
3. Sustavom za izvješćivanje o uspješnosti osigurava se da se podaci za praćenje provedbe i rezultata programa Euratoma prikupljaju učinkovito, djelotvorno i pravodobno, a da se time ne povećava administrativno opterećenje za korisnike. U tu svrhu uvode se razmjerne obveze izvješćivanja za primatelje sredstava Zajednice te, prema potrebi, za države članice.

Članak 13.

Informiranje, komunikacija, promidžba te širenje i iskorištavanje rezultata

1. Primatelji sredstava programa Euratoma priznaju podrijetlo tih sredstava i osiguravaju vidljivost tih sredstava Zajednice, posebice pri promicanju djelovanja i njihovih rezultata, pružanjem koherentnih, djelotvornih i razmjernih ciljanih informacija različitoj publici, među ostalim medijima i javnosti.
2. Komisija provodi informacijska i komunikacijska djelovanja koja se odnose na program Euratoma, na djelovanja u okviru programa Euratoma i na postignute rezultate. Usto državama članicama i korisnicima pruža pravodobne i detaljne informacije. Usluge povezivanja utemeljene na dokazima koje se baziraju na analizama i afinitetima mreža pružaju se zainteresiranim subjektima u cilju uspostave konzorcija za suradničke projekte, s posebnim naglaskom na prepoznavanju mogućnosti umrežavanja za pravne subjekte iz država članica koje postižu slabe rezultate u području istraživanja i inovacija. Na temelju takvih analiza mogu se organizirati ciljana događanja namijenjena povezivanju u funkciji posebnih poziva na podnošenje prijedloga.
3. Komisija ujedno uspostavlja strategiju širenja i iskorištavanja rezultata radi veće dostupnosti i raširenosti istraživačkih i inovacijskih rezultata i znanja u okviru programa Euratoma, kako bi se ubrzalo iskorištavanje u smislu prihvaćanja na tržištu i osnažio učinak programa Euratoma.
4. Financijska sredstva dodijeljena programu Euratoma također pridonose institucijskom priopćavanju političkih prioriteta Zajednice te aktivnostima informiranja, komunikacije, promidžbe te širenja i iskorištavanja rezultata, ako se ti prioriteti odnose na ciljeve iz članka 3.

Članak 14.

Evaluacija

1. Evaluacije programa Euratoma provode se pravodobno kako bi se njihovi rezultati uzeli u obzir tijekom postupka odlučivanja u okviru programu Euratoma, njegovu sljedniku i drugim inicijativama koje se odnose na istraživanja i inovacije.
2. Na kraju provedbe programa Euratoma, a najkasnije četiri godine nakon završetka razdoblja navedenog u članku 1., Komisija uz pomoć neovisnih stručnjaka odabranih u okviru transparentnog postupka provodi završnu evaluaciju programa Euratoma i Programa uspostavljenog Uredbom Vijeća (Euratom) 2021/765. Evaluacija uključuje procjenu dugoročnog učinka prethodnih programa Euratoma za istraživanja i osposobljavanje te procjenu programa Euratoma u odnosu na djelotvornost, učinkovitost, dosljednost i dodanu vrijednost Zajednice.
4. Komisija objavljuje i priopćuje zaključke evaluacija i svoje primjedbe Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te Odboru regija.

Članak 15.

Revizije

1. Sustav kontrole programa Euratoma osigurava odgovarajuću ravnotežu povjerenja i kontrole uzimajući u obzir administrativne i druge troškove kontrole na svim razinama, posebno za korisnike. Pravila revizije moraju biti jasna, dosljedna i koherentna tijekom cijelog programa Euratoma.
2. Revizija djelovanja koja se zajednički financiraju iz različitih programa Unije provodi se samo jednom i obuhvaća sve uključene programe i njihova primjenjiva pravila.
3. Osim toga, Komisija ili relevantno tijelo za financiranje može se osloniti na kombinirana preispitivanja sustavâ na razini korisnika. Ta kombinirana preispitivanja neobvezna su za određene vrste korisnika i sastoje se od revizije sustavâ i procesâ te se dopunjuju revizijom transakcija. Takve revizije transakcija provodi nadležni neovisni revizor kvalificiran za provedbu zakonske revizije računovodstvenih dokumenata u skladu s Direktivom 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća²¹. Komisija ili relevantno tijelo za financiranje može upotrebljavati revizije sustava i procesâ za određivanje ukupnog jamstva dobrog financijskog upravljanja rashodima te za ponovno razmatranje razine *ex post* revizija i potvrda o financijskim izvještajima.
4. U skladu s člankom 127. Financijske uredbe Komisija ili tijelo za financiranje može se osloniti na revizije upotrebe doprinosâ Zajednice koje provode druge neovisne i nadležne osobe ili subjekti, uključujući one koje nisu ovlastile institucije ili tijela Unije.
5. Revizije se mogu provoditi do dvije godine nakon plaćanja preostalog iznosa.

---

²¹ Direktiva 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja, kojom se mijenjaju direktive Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ i stavlja izvan snage Direktiva Vijeća 84/253/EEZ (SL L 157, 9.6.2006., str. 87., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/43/oj>).

6. Komisija objavljuje smjernice za reviziju kako bi se osigurala pouzdana i ujednačena primjena i tumačenje revizijskih postupaka i pravila tijekom cijelog trajanja programa Euratoma.

Članak 16.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže Odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Odbor se sastaje u dvama različitim sastavima koji se bave aspektima programa Euratoma povezanim s fisijom odnosno fuzijom.

U cilju lakše provedbe programa Euratoma za svaki sastanak odbora kako je utvrđen u dnevnom redu Komisija će u skladu s utvrđenim smjernicama nadoknaditi troškove za jednog predstavnika po državi članici, kao i za jednog stručnjaka ili savjetnika po državi članici za one točke dnevnog reda za koje neka država članica zahtijeva posebnu stručnost.
3. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 4. Uredbe (EU) br. 182/2011.
4. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.
5. Kada se mišljenje Odbora treba dobiti pisanim postupkom, navedeni postupak završava bez rezultata kada u roku za davanje mišljenja to odluči predsjednik odbora ili to zahtijeva obična većina članova odbora.
6. Komisija redovito obavještuje odbor o ukupnom napretku u provedbi programa Euratoma te mu pruža pravodobne informacije o svim djelovanjima koja se predlažu ili financiraju u okviru programa Euratoma.

Članak 17.

Zaštita financijskih interesa Unije

Ako treća zemlja sudjeluje u programu Euratoma prema odluci donesenoj na temelju međunarodnog sporazuma ili sudjeluje na temelju bilo kojeg drugog pravnog instrumenta, ta treća zemlja odgovornom dužnosniku za ovjeravanje, OLAF-u i Revizorskom sudu dodjeljuje potrebna prava i potreban pristup koji se zahtijevaju za sveobuhvatno izvršavanje njihovih ovlasti. Kada je riječ o OLAF-u, takva prava uključuju pravo provedbe istraga, među ostalim provjera i inspekcija na terenu, kako je predviđeno u Uredbi (EU, Euratom) br. 883/2013.

POGLAVLJE III.

Prijelazne i završne odredbe

Članak 18.

Stavljanje izvan snage

Uredba Vijeća (Euratom) 2021/765 stavlja se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2026.

Članak 19.

Prijelazne odredbe

1. Ova Uredba ne utječe na nastavak ili izmjenu djelovanja započetih na temelju Uredbe Vijeća (Euratom) 2021/765, koja se nastavlja primjenjivati na ta djelovanja do njihova zaključenja.
2. Prema potrebi, sve preostale zadaće odbora osnovanog Uredbom Vijeća (Euratom) 2021/765 izvršava odbor iz članka 16. ove Uredbe.
3. Iz financijske omotnice za program Euratoma mogu se također pokriti troškovi tehničke i administrativne pomoći koji su potrebni radi osiguravanja prijelaza između programa Euratoma i mjera donesenih na temelju Uredbe Vijeća (Euratom) 2021/765.

Članak 20.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.
Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Vijeće
Predsjednik

IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKIM I DIGITALNIM ASPEKTIMA ZAKONODAVNOG PRIJEDLOGA

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

1.2. Predmetna područja politike

1.3. Ciljevi

1.3.1. Opći ciljevi

1.3.2. Specifični ciljevi

1.3.3. Očekivani rezultati i učinak

1.3.4. Pokazatelji uspješnosti

1.4. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

1.5. Obrazloženje prijedloga/inicijative

1.5.1. Potrebe koje treba zadovoljiti kratkoročno ili dugoročno, uključujući detaljan vremenski okvir provedbe inicijative

1.5.2. Dodana vrijednost sudjelovanja Unije (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodana vrijednost sudjelovanja Unije” je vrijednost koja proizlazi iz intervencije Unije i koja predstavlja dodatnu vrijednost u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.

1.5.3. Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava

1.5.4. Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima

1.5.5. Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele

1.6. Trajanje i financijski učinak prijedloga/inicijative

1.7. Planirani načini izvršenja proračuna

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole

2.2.2. Informacije o utvrđenim rizicima i sustavima unutarnje kontrole uspostavljenima za njihovo smanjenje

2.2.3. Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)

2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

- 3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE**
- 3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak**
- 3.2. Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva**
  - 3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje*
    - 3.2.1.1. Odobrena sredstva iz izglasanog proračuna*
  - 3.2.2. Procijenjeni rezultati financirani odobrenim sredstvima za poslovanje*
  - 3.2.3. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva*
    - 3.2.3.1. Procijenjene potrebe za ljudskim resursima*
  - 3.2.4. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom*
  - 3.2.5. Doprinos trećih strana*
- 3.3. Procijenjeni učinak na prihode**
- 4. DIGITALNI ASPEKTI**
- 4.1. Zahtjevi relevantni za digitalizaciju**
- 4.2. Podaci**
- 4.3. Digitalna rješenja**
- 4.4. Procjena interoperabilnosti**
- 4.5. Mjere za potporu digitalnoj provedbi**

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Prijedlog uredbe Vijeća o uspostavi Programa za istraživanja i osposobljavanje Europske zajednice za atomsku energiju za razdoblje 2026. – 2027. kojim se nadopunjuje Okvirni program za istraživanja i inovacije Obzor Europa te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (Euratom) 2021/765.

1.2. Predmetna područja politike

01.03 Program Euratoma za istraživanja i osposobljavanje

1.3. Ciljevi

1.3.1. Opći ciljevi

Provoditi aktivnosti nuklearnog istraživanja i osposobljavanja s naglaskom na neprestanom povećanju nuklearne sigurnosti, osiguranja i zaštite od zračenja, kao i nadopuniti ciljeve ostvarene u okviru programa Obzor Europa, primjerice u kontekstu energetske tranzicije. Vidjeti članak 3. stavak 1. predložene uredbe.

1.3.2. Specifični ciljevi

U članku 3. stavku 2. predložene uredbe utvrđuju se sljedeći posebni ciljevi:

- poboljšanje i podupiranje nuklearne sigurnosti, osiguranja, zaštitnih mjera, zaštite od zračenja, sigurnog zbrinjavanja istrošenoga goriva i radioaktivnog otpada te razgradnje, uključujući sigurnu i zaštićenu upotrebu nuklearne energije i neelektričnih primjena ionizirajućeg zračenja;
- održavanje i daljnji razvoj stručnog znanja i kompetencija u području nuklearne energije unutar Zajednice;
- poticanje razvoja energije fuzije kao potencijalnog budućeg izvora energije za proizvodnju električne energije i doprinos provedbi europskog plana za fuziju;
- potpora politici EU-a i njezinih država članica u trajnom poboljšanju nuklearne sigurnosti, zaštitnih mjera i osiguranja.

1.3.3. Očekivani rezultati i učinak

Navesti očekivane učinke prijedloga/inicijative na ciljane korisnike/skupine.

Rezultati djelovanja financiranih sredstvima Euratoma pomoći će u rješavanju sljedećih pitanja:

- poboljšanje nuklearne sigurnosti: istraživanja koja financira Euratom pomoći će u: (i) poboljšavanju projektnih rješenja budućih nuklearnih elektrana (uključujući male modularne reaktore); (ii) razvoju naknadne ugradnje sigurnosnih značajki u postojeće nuklearne elektrane; i (iii) osiguravanju alata, metoda i smjernica za operatere nuklearnih elektrana i tijela nadležna za sigurnost za potrebe praćenja sigurnosti nuklearnih postrojenja.
- zbrinjavanje radioaktivnog otpada: europsko partnerstvo EURAD-2 koje sufinancira Euratom podupire: (i) oblikovanje sigurnosnih postupaka za geološko skladištenje srednje i visoko radioaktivnog otpada; (ii) rad i nadzor dubokih geoloških objekata; (iii) razvoj sigurnih rješenja za prethodnu obradu i

- privremeno skladištenje otpada; i (iv) upravljanje znanjem i razmjenu najboljih primjera iz prakse među državama članicama.
- primjene zračenja i zaštita od zračenja: istraživanje će: (i) poboljšati razumijevanje utjecaja izlaganja malim dozama zračenja na javno zdravlje; (ii) poboljšati razvoj medicinske primjene ionizirajućeg zračenja kako bi se posebno unaprijedilo liječenje pacijenata optimizacijom terapijskih postupaka koji se već upotrebljavaju u klinikama i podupiranjem primjene novih tehnika koje se razvijaju; i (iii) podupirati razvoj primjena ionizirajućeg zračenja u drugim područjima, kao što su istraživanje svemira, industrija, praćenje stanja okoliša i kružno gospodarstvo.
  - stručno znanje i kompetencije u području nuklearne energije unutar Zajednice: cilj aktivnosti koje financira Euratom je poduprijeti mobilnost istraživača i poboljšati dostupnost istraživačkih reaktora i drugih nuklearnih istraživačkih postrojenja. Posebne aktivnosti osposobljavanja i aktivnosti u okviru drugih projekata Euratoma pomoći će u održavanju vještina u području nuklearne tehnologije u Europi.
  - kad je riječ o razvoju energije fuzije, cilj programa Euratoma bit će: (i) unaprijediti razumijevanje stanja plazme i njezine interakcije s okolinom kako bi se utvrdila znanstvena osnova za razvoj izvora energije fuzije; (ii) izraditi tehnološki plan s detaljno utvrđenim glavnim potrebama za istraživanjem i inovacijama, s jasnim očekivanim rezultatima i načinom na koji su povezani s projektiranjem, izgradnjom i radom fuzijske elektrane i njezinom kasnijom komercijalnom upotrebom; (iii) podupirati razvoj najvažnijih tehnologija fuzijske elektrane, kao što su visokotemperaturni supravodljivi magneti, koncepti omotača, funkcionalni materijali, materijali za zadržavanje plazme i obrada tricija; i (iv) dovršiti konceptualno projektno rješenje fuzijske elektrane s naglaskom na ublažavanju najvećih rizika.

1.3.4. *Pokazatelji uspješnosti*

Navesti pokazatelje za praćenje napretka i postignuća

Ključni pokazatelji uspješnosti Programa navedeni su u Prilogu II. prijedlogu. Očekuje se da će se programom Euratoma poduprijeti napredak u: (i) saznanjima o poboljšanju nuklearne sigurnosti i zaštite; (ii) sigurnim primjenama ionizirajućeg zračenja; (iii) zbrinjavanju istrošenoga goriva i radioaktivnog otpada; (iv) zaštiti od zračenja; i (v) razvoju energije fuzije. Napredak u tim područjima mjerit će se pokazateljima za: (i) znanstvene publikacije; (ii) napredak u provedbi plana za fuziju; (iii) osposobljavanje i potporu za nuklearnu sigurnost i zaštitne mjere; (iv) razvoj stručnog znanja i vještina; i (v) otvoren pristup istraživačkoj infrastrukturi.

1.4. **Prijedlog/inicijativa odnosi se na:**

- ☐ novo djelovanje
- ☐ novo djelovanje nakon pilot-projekta / pripremnog djelovanja¹
- ☒ produženje postojećeg djelovanja
- ☐ spajanje ili preusmjeravanje jednog ili više djelovanja u drugo/novo djelovanje

¹ U smislu članka 58. stavka 2. točke (a) ili (b) Financijske uredbe.

1.5. **Obrazloženje prijedloga/inicijative**

1.5.1. *Potrebe koje treba zadovoljiti kratkoročno ili dugoročno, uključujući detaljan vremenski okvir provedbe inicijative*

Upotreba nuklearne energije za proizvodnju električne energije i druge primjene zahtijeva neprekidan rad na smanjivanju rizika za nuklearnu sigurnost i osiguranje te na potpori razvoju sigurnih i osiguranih nuklearnih tehnologija i optimalne zaštite od zračenja. Rastući broj različitih primjena ionizirajućeg zračenja podrazumijeva zaštitu ljudi i okoliša od nepotrebnog izlaganja zračenju. Tehnologije ionizirajućeg zračenja u Europi se svakodnevno upotrebljavaju u brojnim područjima kao što su medicina, industrija i istraživanje i pružaju znatne koristi za građane i gospodarstvo EU-a.

Javna i privatna istraživanja u državama članicama mogu znatno pridonijeti pružanju tih koristi, a zadatak je Euratoma upotopiti aktivnosti na nacionalnoj razini provedbom programa za istraživanje i osposobljavanje unutar Zajednice.

Istraživanje koje podupire Euratom trebalo bi pomoći državama članicama i industriji u ispunjavanju zahtjeva iz Ugovora o Euratomu i direktiva Euratoma o nuklearnoj sigurnosti, osnovnim sigurnosnim standardima i zbrinjavanju radioaktivnog otpada. Njime bi se trebali podupirati i zahtjevi Euratoma za zaštitne mjere iz poglavlja 7. Ugovora o Euratomu i povezane uredbe.

Kako bi se trajanje predloženog programa uskladilo s trajanjem programa Obzor Europa i VFO-a, u skladu s člankom 7. Ugovora o Euratomu predloženi program provodit će se dvije godine (od početka 2026. do kraja 2027.).

Predloženim Programom nastaviti će se ključne istraživačke aktivnosti Programa za razdoblje 2021. – 2025. u području nuklearne sigurnosti, zaštite i zaštitnih mjera, gospodarenja otpadom i zaštite od zračenja te u području energije fuzije.

1.5.2. *Dodana vrijednost sudjelovanja Unije (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodana vrijednost sudjelovanja Unije” je vrijednost koja proizlazi iz intervencije Unije i koja predstavlja dodatnu vrijednost u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.*

Program na temelju kooperativnog istraživanja omogućuje pristup na razini EU-a za pitanja: (i) poboljšanja nuklearne sigurnosti i zaštite od zračenja u svim područjima primjene i (ii) izazova razvoja fuzije kao izvora energije. Program znatno povećava sposobnost EU-a za aktivaciju bogatijeg fonda izvrsnosti, stručnog znanja i multidisciplinarnosti u nuklearnim istraživanjima, zbog čega su ostvareni učinci koji daleko nadilaze postignuća koja bi se mogla ostvariti na nacionalnoj ili regionalnoj razini. To posebno ide u prilog manjim državama članicama, koje su dobile mogućnost da iskoriste ekonomiju razmjera nastalu udruživanjem na razini Europe i otvorenim pristupom objektima JRC-a.

Program u okviru JRC-a daje važne i neovisne znanstvene savjete za potporu politika EU-a u području nuklearne sigurnosti, gospodarenja radioaktivnim otpadom, zaštite od zračenja, nuklearnog osiguranja, zaštitnih mjera i neširenja nuklearnog oružja. Zahvaljujući jedinstvenoj infrastrukturi i laboratorijima JRC ima presudnu ulogu u unaprjeđivanju nuklearnih istraživanja i pružanju jedinstvenih mogućnosti osposobljavanja u EU-u.

1.5.3. Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava

Pri pripremi ovog prijedloga uzeti su u obzir nalazi *ex post* evaluacije programa Euratoma za razdoblje 2014. – 2020. i međuevaluacije programa za razdoblje 2021. – 2025.

1.5.4. Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima

Proračun Programa već je utvrđen u VFO-u za razdoblje 2021. – 2027.

Sinergije s drugim programima EU-a (posebno s Obzorom Europa) predviđene su u članku 10. predložene uredbe. Prilog IV. Uredbi o Obzoru Europa sadržava odredbe kojima se promiču sinergije s programom Euratoma i koje su usmjerene na djelovanja u području obrazovanja i osposobljavanja te na zajednička istraživanja za međusektorske aspekte sigurne i zaštićene primjene ionizirajućeg zračenja osim za proizvodnju električne energije, u sektorima kao što su medicina, industrija, poljoprivreda, istraživanje svemira, klimatske promjene, sigurnost i pripravnost na izvanredna stanja te doprinos nuklearne znanosti.

1.5.5. Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele

Dodatna sredstva mogla bi se osigurati pridruživanjem trećih zemalja programu Euratoma. Komisija razmatra i primjenu članka 15. stavka 3. Financijske uredbe (ponovna uporaba opozvanih sredstava) na sredstva programa Euratoma za razdoblje 2014. – 2020. koja su dodijeljena instrumentu InnovFin (prethodnik fonda InvestEU) i koja EIB nije mogao iskoristiti zbog nedovoljno prijedloga za financiranje. Povrat 20 milijuna EUR (što odgovara 8 % trenutnog proračuna za fisiju Programa za razdoblje 2021. – 2025.) omogućio bi Euratomu utjecaj u rješavanju novih izazova u području nuklearne tehnologije.

1.6. Trajanje i financijski učinak prijedloga/inicijative

☒ Ograničeno trajanje

- ☒ na snazi od 1. siječnja 2026. do 31. prosinca 2027.
- ☒ financijski učinak od 2026. do 2027. za odobrena sredstva za preuzimanje obveza i od 2026. do 2030. za odobrena sredstva za plaćanje.

☐ Neograničeno trajanje

- provedba s početnim razdobljem od GGGG do GGGG
- nakon čega slijedi redovna provedba.

1.7. Planirani načini izvršenja proračuna²

☒ Izravno upravljanje Komisije

- ☒ preko njezinih službi, uključujući osoblje u delegacijama Unije
- ☐ putem izvršnih agencija.

☐ Podijeljeno upravljanje s državama članicama

☐ Neizravno upravljanje povjeravanjem zadaća izvršenja proračuna:

- ☐ trećim zemljama ili tijelima koja su one odredile
- ☐ međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti)
- ☐ EIB-u i Europskom investicijskom fondu;
- ☐ tijelima iz članaka 70. i 71. Financijske uredbe
- ☐ tijelima javnog prava
- ☐ tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge, u mjeri u kojoj su im dana odgovarajuća financijska jamstva
- ☒ tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i kojima su dana odgovarajuća financijska jamstva
- ☐ tijelima ili osobama kojima je povjerena provedba posebnih djelovanja u području ZVSP-a u skladu s glavom V. Ugovora o Europskoj uniji i koji su navedeni u relevantnom temeljnom aktu.
- *Ako je navedeno više načina upravljanja, potrebno je pojasniti u odjeljku „Napomene”.*

Napomene

Komisija će provoditi Program izravnim upravljanjem i neizravnim upravljanjem putem europskih partnerstava (vidjeti članak 6. stavak 1. prijedloga). Neka od partnerstava sufinanciranih iz Euratoma provest će financiranje putem kaskadnih poziva na podnošenje prijedloga.

² Informacije o načinima izvršenja proračuna i upućivanja na Financijsku uredbu dostupni su na stranicama BUDGpedije: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

Navesti učestalost i uvjete.

Svi podaci o postupcima upravljanja (zahtjevi, stope uspjeha, vrijeme do odobrenja, vrsta korisnika itd.) prikupljat će se i pohranjivati te biti dostupni u stvarnom vremenu putem namjenske baze podataka.

Izvješća će sadržavati informacije o postupcima upravljanja i, s vremenom, informacije o ostvarenjima i rezultatima. Provest će se zajednička završna evaluacija ovog Programa i Programa za razdoblje 2021. – 2025.

Kratkoročni, srednjoročni i dugoročni pokazatelji utvrđeni su na temelju više smjerova učinaka. Pravila izvješćivanja za sudionike osmišljena su imajući na umu te pokazatelje uz istodobno ograničavanje administrativnog opterećenja za sudionike. Kad god je to moguće, podaci će se prikupljati iz otvorenih izvora.

Uz to, izravna djelovanja JRC-a procjenjuju se u okviru internog praćenja i procjene učinka istraživanja te procjene na vanjskoj razini koju provodi panel vrhunskih stručnjaka odabranih uz savjetovanje s Vijećem guvernera JRC-a.

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. *Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole*

Program Euratoma provodi se izravnim upravljanjem. Međutim, ako to smatra potrebnim i djelotvornim, Komisija može provoditi aktivnosti Euratoma podijeljenim i/ili neizravnim upravljanjem (putem europskih partnerstava).

Strategija kontrole temelji se na:

- postupcima odabira najboljih projekata i njihova pretvaranja u pravne instrumente;
- upravljanju projektima i ugovorima tijekom trajanja svakog projekta;
- *ex ante* provjerama svih potraživanja;
- potvrdama o financijskim izvještajima iznad određenog praga;
- *ex post* revizijama na uzorku isplaćenih potraživanja;
- znanstvenoj evaluaciji rezultata projekata.

Revizije programa Obzor 2020. (uključujući Program Euratoma) ukazuju na to da su stope pogrešaka ostale unutar očekivanog raspona (vidjeti odjeljak 2.2.2.). To pokazuje djelotvornost ranije uvedenih mjera pojednostavnjenja, iako ih je moguće poboljšati.

2.2.2. *Informacije o utvrđenim rizicima i sustavima unutarnje kontrole uspostavljenima za njihovo smanjenje*

Temeljni model financiranja je bio povrat prihvatljivih troškova. Kako Europski revizorski sud stalno naglašava, a zadnji put u svojem godišnjem izvješću za 2016., „glavni rizik za pravilnost transakcija čine slučajevi u kojima korisnici prijavljuju neprihvatljive troškove koji se ne otkriju i ne isprave prije nadoknade. Taj je rizik posebice visok za Sedmi okvirni program, a analogijom i za program Euratoma, u

okviru kojeg postoje složena pravila prihvatljivosti koja korisnici često pogrešno tumače (posebice korisnici koji nisu detaljno upoznati s pravilima, kao što su MSP-ovi, korisnici koji prvi put sudjeluju u programu i subjekti koji nisu iz EU-a)”.

Revizorski sud je prepoznao vrijednost pojednostavnjenja uvedenog programom Obzor 2020., a time i onog uvedenog programom Euratoma za razdoblje 2014.–2020. Međutim, u svojem godišnjem izvješću za 2016. Revizorski sud preporučuje upotrebu pojednostavnjenih mogućnosti obračuna troškova. Pojednostavnjene mogućnosti obračuna troškova već se upotrebljavaju u nekim dijelovima Programa ili za specifične vrste rashoda.

Za bespovratna sredstva procijenjena reprezentativna stopa pogreške za Sedmi okvirni program (uključujući Euratom) iznosila je 5 %, s „preostalom” stopom pogreške od otprilike 3 % nakon uzimanja u obzir svih povrata i ispravaka koji jesu ili će biti provedeni. Međutim, stope pogrešaka bile su niže u onim dijelovima programa gdje je bilo moguće šire upotrijebiti pojednostavnjene mogućnosti obračuna troškova i/ili gdje je bila uključena mala i stabilna skupina korisnika.

Rezultati programa Obzor 2020. (uključujući program Euratoma) pokazuju reprezentativnu stopu pogreške od otprilike 3 % s preostalom stopom pogreške manjom od 2,5 %. No potrebno je napomenuti da je riječ o ranoj procjeni koju bi trebalo uzeti s oprezom i da će vjerojatno porasti na razinu od 3 do 4 %. (Stopa pogreške koju je Komisija predvidjela za svoj prijedlog programa Obzor 2020. i Euratom za razdoblje 2014. – 2018. bila je 3,5 %, iako nisu uzeti u obzir različiti dodatni aspekti složenosti dodani tijekom zakonodavnog postupka). Preostala stopa pogrešaka trebala bi se zadržati ispod 3 %, ali još je prerano da bi se moglo utvrditi hoće li se postići stopa od 2 %.

Neke pogreške nastaju jer korisnici nisu razumjeli pravila. Te pogreške mogu se otkloniti pojednostavnjenjem, iako će uvijek postojati određena razina složenosti. Ostale pogreške nastaju jer korisnici nisu poštovali pravila. Iako se to događa samo u manjem broju slučajeva, neće se riješiti pojednostavnjenjem postojećih pravila.

Analiza stopa pogreške provedena je za program Obzor 2020. (uključujući i program Euratoma), a dosad provedene revizije pokazuju sljedeće:

- otprilike 69 % pogrešaka odnosi se na pogreške u zaračunavanju troškova osoblja. Čest problem je netočan izračun produktivnih sati; netočne stope ili netočan broj zaračunatih sati,
- otprilike 21 % pogrešaka odnosi se na izravne troškove (koji nisu povezani s osobljem). Najčešća utvrđena pogreška izostanak je izravnog mjerenja troškova,
- otprilike 8 % pogrešaka odnosi se na troškove podugovaranja, a 24 % na putne troškove.

Pogreške utvrđene tijekom revizije programa Obzor 2020. i programa Euratoma pokazuju da se neke od pogrešaka moglo izbjeći pojednostavnjenjem i izbjegavanjem nepotrebnih formalnosti u pravilima. U okviru programa Obzor 2020. te u Obzor Europa i program Euratoma za razdoblje 2021. – 2025. uvedena su poboljšanja (na primjer nova pravila o internom izdavanju računa i dodatnim naknadama). Međutim, učinak tih promjena na stopu pogreške još nije poznat.

Šira upotreba pojednostavnjenih mogućnosti obračuna troškova poput paušalnih stopa i jediničnih troškova te daljnje pojednostavnjenje pravila pomoći će u smanjenju buduće stope pogreške, procijenjene na razinu od 3 do 4 % na

reprezentativnoj osnovi. Međutim, i dalje je prisutan temeljni problem pogrešaka u načinu financiranja koji se temelji na povratu prihvatljivih troškova. U takvom sustavu reprezentativna stopa pogrešaka mogla bi se smanjiti na razinu od 2,5 do 3,5 %, a očekuje se da će preostala stopa pogrešaka, nakon ispravaka, biti otprilike 2 % (ali ne nužno niža).

U okviru programa Obzor Europa uvedeno je šire financiranje jednokratnim iznosima. To omogućuje isplatu po isporuci zadovoljavajućeg znanstvenog rezultata. Takvu isplatu nije potrebno potkrijepiti dodatnim dokazom kao što je račun, evidencija sati, dokaz o plaćanju itd. Stoga nema financijskih pogrešaka.

Prijedlogom programa Euratoma Komisiji se omogućuje primjena modela financiranja jednokratnim iznosima u razdoblju 2026. – 2027. Taj će se model evaluirati, posebno da bi se utvrdilo postižu li se tako ciljevi Programa (a ne da samo smanjuje stopu pogreške). Plaćanjem jednokratnih iznosa rizici bi se prebacili na druge faze u sustavu unutarnje kontrole, zbog čega bi evaluacija i procjena rezultata postali važniji.

Broj uključenih transakcija znači da bi visoka razina sustavne *ex ante* kontrole bila vrlo skupa. Stoga se za procjenu razine pogreške te otkrivanje i povrat neprihvatljivih iznosa trenutačna strategija kontrole oslanja na *ex ante* i *ex post* kontrole koje se temelje na procjeni rizika. Budući da su stope pogreške ostale unutar utvrđenog raspona, strategija kontrole smatra se učinkovitom. Nisu predložene opsežne promjene, ali će se neki aspekti dodatno razviti, na primjer, uključit će se revizija sustava i postupaka.

2.2.3. *Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključivanju)*

Troškovi sustava kontrole (evaluacija, odabir, upravljanje projektima, *ex ante* i *ex post* kontrole) procjenjuju se u rasponu od 3 do 4 % u svim službama Komisije odgovornima za provedbu prethodnih okvirnih programa za 2017. (uključujući troškove za upravljanje Sedmog okvirnog programa i Programa Obzor 2020.). To se smatra razumnim troškom imajući u vidu djelovanja nužna za osiguravanje ostvarivanja ciljeva te broj transakcija.

Očekivani rizik od pogreške pri plaćanju kod bespovratnih sredstava s modelom financiranja utemeljenom na povratu prihvatljivih troškova iznosi od 2,5 do 3,5 %. Rizik od pogrešaka kod zaključivanja (nakon kontrola i ispravaka) iznosi otprilike 2 % (ali ne nužno manje od toga). Očekivani rizik od pogrešaka kod bespovratnih sredstava s modelom financiranja koji se temelji na financiranju jednokratnim iznosima jest gotovo 0 % (pri plaćanju i zaključivanju). Ukupne očekivane stope pogrešaka ovisit će o ravnoteži između dviju metoda financiranja (povrata prihvatljivih troškova i jednokratnih iznosa). Cilj je Komisije primijeniti model financiranja jednokratnim iznosima kad god je to primjereno. Međutim, glavni razlog za donošenje modela financiranja jednokratnim iznosima nije smanjenje stope pogreške, nego postizanje svih ciljeva Programa. Tim se postupkom pretpostavlja da mjere pojednostavnjenja nisu podložne znatnim izmjenama u postupku odlučivanja.

Napomena: ovaj se odjeljak odnosi samo na postupak upravljanja bespovratnim sredstvima. Za administrativne i operativne rashode provedene postupcima javne nabave rizik od pogreške pri plaćanju treba biti manji od 2 %.

2.3. Mjere za sprečavanje prijevара i nepravilnosti

Navesti postojeće ili predviđene mjere za sprečavanje i zaštitu, npr. iz strategije za borbu protiv prijevара.

Sporazumima o doprinosima koji proizlaze iz ove Uredbe i koji će se sklopiti s trećim stranama propisat će se da nadzor i financijsku kontrolu vrši Komisija ili predstavnik kojeg ona ovlasti, a revizije Revizorski sud ili OLAF, na temelju odluke EU-a, ako je potrebno, na terenu.

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak

- Postojeće proračunske linije

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj	Dif./nedif. ¹	zemalja EFTA-e ²	zemalja kandidatkinja i potencijalni kandidati ³	ostalih trećih zemalja	drugi namjenski prihodi
H1	01 01 02 Rashodi za potporu programu Euratoma za istraživanja i osposobljavanje					
	01 01 02 01 Rashodi koji se odnose na dužnosnike i privremeno osoblje koji provode program Euratoma za istraživanja i osposobljavanje – Neizravno istraživanje.	Nedif.				
	01 01 02 02 Vanjsko osoblje koje provodi program Euratoma za istraživanja i osposobljavanje – Neizravno istraživanje.	Nedif.				
	01 01 02 03 Ostali rashodi za upravljanje za program Euratoma za istraživanja i osposobljavanje – Neizravno istraživanje.	Nedif.				
	01 01 02 11 Rashodi koji se odnose na dužnosnike i privremeno osoblje koji provode program Euratoma za istraživanja i osposobljavanje – Izravno istraživanje	Nedif.	NE	DA	DA	NE
	01 01 02 12 Vanjsko osoblje koje provodi program Euratoma za istraživanja i osposobljavanje – Izravno istraživanje	Nedif.				
	01 01 02 13 Ostali rashodi za upravljanje za program Euratoma za istraživanja i osposobljavanje – Izravno istraživanje	Nedif.				
	01 03 Operativni proračun Euratoma	Dif.				
	01 03 01 Istraživanje i razvoj fuzije (neizravna djelovanja)					
	01 03 02 Nuklearna fisija, sigurnost i zaštita od zračenja (neizravna djelovanja)					
	01 03 03 Nuklearna izravna djelovanja Zajedničkog istraživačkog centra					

- Zatražene nove proračunske linije

Naslov	Proračunska linija	Vrsta	Doprinos

¹ Dif. = diferencirana odobrena sredstva; nedif. = nediferencirana odobrena sredstva.

² EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine.

³ Zemlje kandidatkinje i, ako je primjenjivo, potencijalni kandidati sa zapadnog Balkana.

višegodišnj eg financijsko g okvira		rashoda				
	Broj	Dif./nedif.	zemalja EFTA-e	zemalja kandidatkin ja i potencijalni h kandidata	ostalih trećih zemalja	drugi namjenski prihodi

3.2. Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna odobrena sredstva za poslovanje.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća odobrena sredstva za poslovanje:

3.2.1.1. Odobrena sredstva iz izglasanog proračuna

U milijunima EUR (na tri decimale)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	1.	Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija

Glavna uprava: RTD			Godina 2026.	Godina 2027.	Nakon 2027.	UKUPNO
• Odobrena sredstva za poslovanje						
01 03 01 Istraživanje i razvoj fuzije	Obveze	(1a)	116,037	122,196		238,233
	Plaćanja	(2a)	46,414	49,478	142,341	238,233
01 03 02 Nuklearna fisija, sigurnost i zaštita od zračenja (neizravna djelovanja)	Obveze	(1b)	52,998	55,811		108,809
	Plaćanja	(2b)	21,199	22,924	64,686	108,809
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe ⁵⁸						
01 01 02 01 Rashodi koji se odnose na dužnosnike i privremeno osoblje koji provode program Euratoma za istraživanja i osposobljavanje – Neizravno istraživanje	Obveze = plaćanja	(3a)	8,223	8,523		16,746
01 01 02 02 Vanjsko osoblje koje provodi program Euratoma za istraživanja i osposobljavanje – Neizravno istraživanje	Obveze = plaćanja	(3b)	0,348	0,361		0,708
01 01 02 03 Ostali rashodi za upravljanje za program Euratoma za istraživanja	Obveze =	(3c)	1,658	1,718		3,376

⁵⁸

Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

i osposobljavanje – Neizravno istraživanje	plaćanja					
UKUPNA odobrena sredstva za GU RTD	Obveze	=1a+1b+3a+3b+3c	179,263	188,609		367,872
	Plaćanja	=2a+2b+3a+3b+3c	77,841	83,004	207,027	367,872
Glavna uprava: JRC			Godina 2026.	Godina 2027.	Nakon 2027. (vidjeti točku 1.6.)	UKUPNO
• Odobrena sredstva za poslovanje						
01 03 03 Nuklearna izravna djelovanja Zajedničkog istraživačkog centra	Obveze	(1a)	12,500	12,500		25,000
	Plaćanja	(2a)	3,700	9,700	11,600	25,000
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe ⁵⁹						
01 01 02 11 Rashodi koji se odnose na dužnosnike i privremeno osoblje koji provode program Euratoma za istraživanja i osposobljavanje – Izravno istraživanje	Obveze plaćanja	= (3a)	56,277	57,277		113,554
01 01 02 12 Vanjsko osoblje koje provodi program Euratoma za istraživanja i osposobljavanje – Izravno istraživanje	Obveze plaćanja	= (3b)	10,455	10,455		20,910
01 01 02 13 Ostali rashodi za upravljanje za „Program Euratoma za istraživanja i osposobljavanje” – Izravno istraživanje	Obveze plaćanja	= (3c)	35,314	35,697		71,011
UKUPNA odobrena sredstva za GU JRC	Obveze	=1a+3a+3b+3c	114,546	115,929		230,475
	Plaćanja	=2a+3a+3b+3c	105,746	113,129	11,600	230,475

⁵⁹

Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

• UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje	Obveze	(4)	181,534	190,507	0	372,041
	Plaćanja	(5)	71,313	82,102	218,627	372,041
• UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe	Obveze = plaćanja	(6)	112,275	114,031		226,306
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1. višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	=4+6	293,809	304,538		598,347
	Plaćanja	=5+6	183,588	196,133	218,627	598,347

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	7.	„Administrativni rashodi”

U milijunima EUR (na tri decimale)

		Godina 2026.	Godina 2027.	Nakon 2027. (vidjeti točku 1.6.)			UKUPNO
Glavna uprava: <.....>							
• Ljudski resursi							
• Ostali administrativni rashodi							
GLAVNA UPRAVA<....>	Odobrena sredstva						

UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	(ukupne obveze = ukupna plaćanja)						

U milijunima EUR (na tri decimale)

		Godina 2026.	Godina 2027.	Nakon 2027. Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)			UKUPNO
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1.–7. višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze						
	Plaćanja						

3.2.2. Procijenjeni rezultati financirani odobrenim sredstvima za poslovanje

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza u milijunima EUR (na tri decimale)

Navesti ciljeve i			Godina	Godina	Godina	Godina	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za	UKUPNO

ostvarenja ↓			N		N+1		N+2		N+3		prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)							
	REZULTATI																	
	Vrsta 60	Prosje čni trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Troša k	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Ukupn i broj	Ukupni trošak
SPECIFIČNI CILJ br. 1 ⁶¹ ...																		
– Ostvarenje																		
– Ostvarenje																		
– Ostvarenje																		
Međuzbroj za specifični cilj br. 1																		
SPECIFIČNI CILJ br. 2...																		
– Ostvarenje																		
Međuzbroj za specifični cilj br. 2																		
UKUPNO																		

⁶⁰ Rezultati se odnose na proizvode i usluge koji se isporučuju (npr.: broj financiranih studentskih razmjena, kilometri izgrađenih prometnica itd.).

⁶¹ Kako je opisan u točki 1.4.2. „Specifični ciljevi...”.

3.2.3. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna administrativna odobrena sredstva.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

U milijunima EUR (na tri decimale)

	Godina 2026.	Godina 2027.	UKUPNO
NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira			
Ljudski resursi			
Ostali administrativni rashodi			
Međuzbroj za NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira			

Izvan NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	Godina 2026.	Godina 2027.	UKUPNO
Ljudski resursi	75,303	76,616	151,918
Ostali administrativni rashodi	36,972	37,415	74,387
Međuzbroj izvan NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	112,275	114,031	226,305

UKUPNO	112,275	114,031	226,305

Potrebna odobrena sredstva za ljudske resurse i ostale administrativne rashode pokrit će se odobrenim sredstvima glavne uprave koja su već dodijeljena za upravljanje djelovanjem i/ili su preraspodijeljena unutar glavne uprave te, prema potrebi, dodatnim sredstvima koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

3.2.3.1. Procijenjene potrebe za ljudskim resursima

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

Procjenu navesti u ekvivalentima punog radnog vremena

	Godina 2026.	Godina 2027.
•Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)		
20 01 02 01 (Sjedište i predstavništva Komisije)		
20 01 02 03 (Delegacije)		
01 01 02 01 (Neizravno istraživanje)	47	47
01 01 02 11 (Izravno istraživanje)	396	390
Druge proračunske linije (navesti)		
• Vanjsko osoblje (u ekvivalentu punog radnog vremena: EPRV)⁶²		
20 02 01 (UO, UNS, UsO iz „globalne omotnice”)	0	0
20 02 03 (UO, LO, UNS, UsO i MSD u delegacijama)	0	0
XX 01 xx yy zz ⁶³	– u sjedištu	
	– u delegacijama	
01 01 02 02 (UO, UNS, UsO – neizravno istraživanje)	4	4
01 01 02 12 (UO, UNS, UsO – izravno istraživanje)	153	138
Druge proračunske linije (navesti)		
UKUPNO	600	579

XX se odnosi na odgovarajuće područje politike ili glavu proračuna.

Potrebe za ljudskim resursima pokrit će se osobljem glavne uprave koje je već raspodijeljeno za upravljanje djelovanjem i/ili je preraspodijeljeno unutar glavne uprave te, prema potrebi, dodatnim sredstvima koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

Opis zadaća:

Dužnosnici i privremeno osoblje	Zadaci koje proizlaze iz upravljanja i provedbe posebnog programa Euratoma za istraživanja i osposobljavanje koje obavlja osoblje na radnim mjestima utvrđenima u odobrenim planovima uspostavljanja i koje sudjeluje u neizravnim istraživačkim djelovanjima.
Vanjsko osoblje	Zadaci vanjskog osoblja koje provodi posebni program Euratoma za istraživanja i osposobljavanje u obliku izravnih i neizravnih istraživačkih djelovanja

⁶² UO = ugovorno osoblje; LO = lokalno osoblje; UNS = upućeni nacionalni stručnjaci; UsO = ustupljeno osoblje; MSD = mladi stručnjaci u delegacijama.

⁶³ U okviru gornje granice za vanjsko osoblje iz odobrenih sredstava za poslovanje (prijašnje linije „BA”).

3.2.4. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom

Prijedlog/inicijativa:

- ☐ može se u potpunosti financirati preraspodjelom unutar relevantnog naslova višegodišnjeg financijskog okvira (VFO).

- ☐ zahtijeva upotrebu nedodijeljene razlike u okviru relevantnog naslova VFO-a i/ili upotrebu posebnih instrumenata kako su definirani u Uredbi o VFO-u.

- ☐ zahtijeva reviziju VFO-a.

3.2.5. Doprinos trećih strana

U prijedlogu/inicijativi:

- ☐ ne predviđa se sudjelovanje trećih strana u financiranju.
- ☒ predviđa se sudjelovanje trećih strana u financiranju prema sljedećoj procjeni:

Odobrena sredstva u milijunima EUR (na tri decimale)

	2026.	2027.	Ukupno
Navedi tijelo koje sudjeluje u financiranju			
UKUPNO sufinancirana odobrena sredstva	p.m.	p.m.	p.m.

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

– ☐ Prijedlog/inicijativa nema financijski učinak na prihode.

– ☒ Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski učinak:

☐ na vlastita sredstva

☒ na ostale prihode

navesti jesu li prihodi namijenjeni proračunskim linijama rashoda ☐

U milijunima EUR (na tri decimale)

Proračunska linija prihoda:	Odobrena sredstva dostupna za tekuću financijsku godinu	Učinak prijedloga/inicijative ¹	
		2026.	2027.
Stavka 6011 Stavka 6012 Stavka 6013 Stavka 6031	p.m.	p.m.	p.m.

Za namjenske prihode navesti odgovarajuće proračunske linije rashoda.

01 03XX Odobrena sredstva koja proizlaze iz doprinosa trećih strana

Ostale napomene (npr. metoda/formula za izračun učinka na prihode ili druge informacije)

Treće zemlje mogu doprinijeti programu u okviru sporazuma o pridruživanju. Uvjeti za određivanje razine financijskog doprinosa utvrdit će se u sporazumima o pridruživanju sa svakom pojedinačnom zemljom i njima se osigurava automatsko ispravljanje svih znatnih neravnoteža u odnosu na iznos koji subjekti s poslovnim nastanom u pridruženoj zemlji prime sudjelovanjem u Programu, uzimajući u obzir troškove upravljanja Programom.

4. DIGITALNI ASPEKTI

4.1. Zahtjevi relevantni za digitalizaciju

Ova Uredba ne uključuje dodatne zahtjeve relevantne za digitalizaciju. Primjenjuju se odredbe Uredbe (EU) 2021/695 koje uključuju zahtjeve relevantne za digitalizaciju u pogledu prikupljanja, prijenosa, pohrane i razmjene informacija.

4.2. Podaci

Ova Uredba ne uključuje dodatne zahtjeve relevantne za digitalizaciju za prikupljanje, obradu, generiranje, razmjenu ili dijeljenje podataka. Primjenjuju se odredbe Uredbe (EU) 2021/695.

¹ Kad je riječ o tradicionalnim vlastitim sredstvima (carine, pristojbe na šećer), moraju se navesti neto iznosi, to jest bruto iznosi nakon odbitka od 20 % za troškove naplate.

4.3. Digitalna rješenja

Ova Uredba ne uključuje dodatne zahtjeve relevantne za digitalizaciju koji iziskuju digitalna rješenja. Primjenjuju se odredbe Uredbe (EU) 2021/695.

4.4. Procjena interoperabilnosti

Ova Uredba ne uključuje dodatne zahtjeve relevantne za digitalizaciju koji se odnose na digitalne javne usluge. Primjenjuju se odredbe Uredbe (EU) 2021/695.

4.5. Mjere za potporu digitalnoj provedbi

Ova Uredba ne uključuje dodatne zahtjeve relevantne za digitalizaciju za koje su potrebne mjere za potporu provedbi. Primjenjuju se odredbe Uredbe (EU) 2021/695.